

Fact-Pack Focusteam participatie & dagbesteding

Versie 12 – 18 nov 2015

Fact-Pack is een analyse die openingen geeft aan de centrale vraag:

"Hoe maken we het mogelijk dat meer kwetsbare Amsterdammers duurzaam participeren, zingevend bezig zijn voor zichzelf, hun omgeving en de stad, waarbij hun mogelijkheden optimaal tot hun recht komen, uitgaande van de beschikbare en potentiële expertise en financiële middelen."

Gemaakt door:

Focusteam Participatie – gemeente Amsterdam Contact: Dennis Wasch <u>d.wasch@amsterdam.nl</u>

DISCLAIMER

Een deel van de cijfers is nog niet gevalideerd met het veld en/of de dataspecialisten. Enkele resultaten zijn daarom voorlopig of indicatief.

X Inhoud 1 van 3

HOOFDSTUK

VOORLOPIGE CONCLUSIE

1. DE FOCUSAANPAK

Pag. 6 Probleem structuur en indicatoren Proces, doelen en indicatoren Pag. 7

2. ANALYSE: WIE IS DE KWETSBARE AMSTERDAMMER?

2a Wie is de kwetsbare Amsterdammer en waar zijn zij:

F	Pag. 9	<u>Kwetsbare Amsterdammers</u>	Potentiële doelgroep van 84.000 Amsterdammers die onvoldoende participeren
F	Pag. 10	Percentage participerende mensen per gebied	Bijlmer, Geuzenveld en Oud-Noord hebben de laagste participatiegraad
F	Pag. 11	<u>Groepen in de bijstand</u>	In 2014 had 66% van de bijstand langer dan 2 jaar een uitkering en een uitstroom onder de 5%
F	Pag. 12	Samenstelling bijstand	64% alleenstaand zonder kinderen, 45% langer dan 5 jaar in de WWB, 43% ouder dan 50
F	ag. 13	Samenstelling bijstand	Surinamers en Antillianen vormen samen meer dan de helft van de bijstand
F	Pag. 14	Samenstelling bijstand	
F	ag. 15	Profielen binnen de bijstand	
F	Pag. 16	<u>Profielen en participatie</u>	29% is gezond en participeert, 43% is gezond en participeert matig
F	Pag. 17	Bijstand per buurt	Hoogste percentages bijstand liggen in de Bijlmer, Geuzenveld en Oud-Noord
F	Pag. 18	Gezinssamenstelling bijstand per buurt	Alleenstaanden zijn in de meerderheid, maar paren ontvangen langer een uitkering
F	ag. 19	Stapeling voorzieningen	12 % van de mensen met bijstand hebben ook een andere voorziening
F	Pag. 20	Samenstelling gebruik WW	Merendeel is alleenstaand, tussen 25 t/m 34 jaar en heeft korter dan 6 maanden een uitkering
F	Pag. 21	<u>Arbeidsongeschiktheid</u>	Merendeel heeft een WAO uitkering , is tussen 55 t/m 64 jaar en alleenstaand
F	Pag. 22	Populatie niet-uitkeringsgerechtigden	Jonge moeders* zijn de grootste groep niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers) in Amsterdam

2b Wat willen de kwetsbare Amsterdammers en wat belemmert

Pag. 24	<u>Wat is de vraag van de Amsterdammers</u>	
Pag. 25	Belemmering tot participatie (WWB)	Grootste belemmering is lage/verouderde opleiding en geen werkervaring
Pag. 26	<u>Deelname vrijwilligers werk</u>	2014: WWB'ers even vaak vrijwilliger (39%) als iemand zonder WWB
Pag. 27	Deelname vrijwilligerswerk per gebied	Zuid-Noord en Westerpark twee keer zoveel vrijwilligers dan in Bijlmer-Centrum en Noord-Oost

2c Trends en ontwikkelingen

Pag. 29	Leefsituatie-index 1	Arbeidsongeschikte en werklozen scoren onder het gemiddelde. Vrijwilligers scoren beter.
Pag. 30	<u>Leefsituatie-index 2</u>	Verschil welzijn tussen Amsterdammers met of zonder betaald werk blijft onveranderd groot
Pag. 31	Populatie WWB	Populatie en % WWB vanaf 2010 neemt toe. Echter, we zien nu na 2015 Q2 een daling.

×	Inho	ud 2 van 3	
*		HOOFDSTUK	VOORLOPIGE CONCLUSIE
\mathbf{X}	2 ANALYSE	: HOE LOOPT HET PROCES NAAR PARTICIPA	ΔΤΙ Ε ?
	Pag. 33	In- door en uitstroom per afdeling	Meer terugstroom dan doorstroom
	Pag. 34	Proces: fte en uitkeringen per afdeling	
	Pag. 35	Begroting WPI	klantmanagers activering (10 M) voor 75% van de WWB (482 M)
	Pag. 36	Uitgaven aanbod	3
	Pag. 37	Instroom WWB	24% instroom WWB komt uit de WW
	Pag. 38	<u>Uitstroom WWB</u>	Helft van de uitstroom uit WWB heeft gemeente geen invloed op
	ANALYCE	LIGE VERY CORT OF DIENCT/VERY ENIMICS	
		: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING? Aanbod dagbesteding & participatie	canacitait in Ametardam is deals anhalrand
	Pag. 40	Aanbieders binnen het continuüm	capaciteit in Amsterdam is deels onbekend Het continuüm kent 110 unieke aanbieders
	Pag. 41	Adibleders billien het contilloom	Het Continuoni kent 110 onieke aanbieders
	4a Klantman	<u>agers</u>	
	Pag. 43	Klantmanagers en caseload	Grootste verschil caseloads tussen stadsdelen is 41%
	Pag. 44	Caseload en ontheffing	Team Activering: geen verband caseload en ontheffingen. Gemiddeld 24% ontheffing in WWE
	Pag. 45	<u>Tredewisseling</u>	In 2014 hebben ruim 10.000 tredenwisselingen plaatsgevonden waarvan 60% omlaag
	Pag. 46	<u>Trede ontwikkeling</u>	Westerpark 2010-2015: meer negatieve dan positieve trede ontwikkeling
	Pag. 47	Analyse verbanden contact en uitstroom	Door- of uitstromers hebben meer aandacht gehad, een deel stroomt uit zonder contact
	Pag. 48	Uit- of doorstromers hebben meer aandacht	
	Pag. 49	Relatie aandacht en uitstroom en blijven in d	
	Pag. 50	Verband leeftijd en aandacht	Hoe ouder je bent hoe minder aandacht je krijgt
	Pag. 51	Contact en uit- of doorstroom	Uit- of doorstromers is in alle categorieën meer contact
	Pag. 52	Gesprekken en uit- of doorstroom	Trede 2 mensen die uit of doorstromen hebben 2 keer zoveel gesprekken
	Pag. 53	<u>Aantal gesprekken naar leeftijd</u>	Oudere klanten hebben minder gesprekken
	<u>4b W&R</u>		
	Pag. 55	W&R modules	Van jan. t/m aug. 2015 hebben 2350 cliënten een W&R module afgerond
	Pag. 56	Uitstroom W&R	34% stroomt uit naar werk en 49% naar activering, onbekend deel doet vrijwilligerswerk
	Pag. 57	Modules & uitstroom W&R	92% van de terugstroom heeft een W&R module gevolgd
	Pag. 58	Instroom en uitstroom W&R	
	3 3		

Inhou	ud 3 van 3	
	HOOFDSTUK	VOORLOPIGE CONCLUSIE
4c Activering		
Pag. 60	Resultaat voorschakeltrajecten	Verschillend resultaat en kosten per stadsdeel
Pag. 61	Kenmerken bij uitval Activering	o.a. ouderdom en groepssamenstelling
4d Zorg, welzi	jn en basisvoorzieningen	
Pag. 63	Aanbieders Dagbesteding (Wmo)	
Pag. 64	Kosten Wmo hoog / laag	
Pag. 65	Basisvoorzieningen: aanbod in de stadsdelen	
Pag. 66	Zelfstandige participatie	Wat wordt er verstaan onder participeren?
Pag. 67	Participatievoorzieningen	Voorbeelden van voorzieningen die worden ingezet om participatie te bevorderen
Pag. 68	Voorbeeld: de Regenboog Groep	
Pag. 69	Gebruik AWBZ/Wmo	Wajongers maken/maakten vaak gebruik van de AWBZ
Pag. 70	Vraag en aanbod dagbesteding	Concentratie aanbod ligt rond centrum, buiten het centrum ook een grote vraag ligt
4e Taal & gele	tterdhei <u>d</u>	
Pag. 72	<u>Taalniveaus</u>	
Pag. 73	<u>Taalniveau van de bijstandsklanten</u>	Van de bijstandsklanten scoort 12% op of onder taalniveau A1 (inclusief analfabeten)
Pag. 74	<u>Taalonderzoek onder bijstandsklanten</u>	
Pag. 75	Rendement taalcursus	PWC: een taaltraject levert gemiddeld €2,56 per geïnvesteerde euro op
Pag. 76	<u>Aanbod taalcursussen</u>	Bijlmer Centrum en Bijlmer Oost kent naar verhouding het grootste aanbod taalcursussen
Pag. 77	Etnische achtergrond deelnemers taalaanbod	21% van de deelnemers zijn geboren in Marokko, 48% van de deelnemers uit trede 2
Pag. 78	Geletterdheid & Participatie	43% van de laaggeletterden zijn niet actief op de arbeidsmarkt
Pag. 79 tm 83	Geletterdheid in Nieuw-West	In Nieuw-West is 27% van de beroepsbevolking laaggeletterd, gemiddelde is 16%
5. SPAARNDA	MMERBUURT ANALYSE	
Pag. 85	Methodiek	
Pag. 86	<u>Kerncijfers</u>	
Pag. 87	Kenmerken bewoners	57% laagopgeleid, 70% alleenstaand zonder kinderen
Pag. 88	Klantsegmenten	Ongeveer zelfde beeld als geheel Amsterdam
Pag. 89	Welke belemmeringen komen mensen tegen	Grootste: taal, opleiding, fysieke of psychische beperkingen. Daarnaast werkervaring / opleiding
Pag. 90	Wat vinden bewoners in de buurt?	, 1 , 1 , 1 , 1 , 1 , 1 , 1 , 1 , 1 , 1
Pag. 91	Professionals aan het woord	
Pag. 92	Hoe lossen we volgens professionals de knelpu	nten op?
5 5		

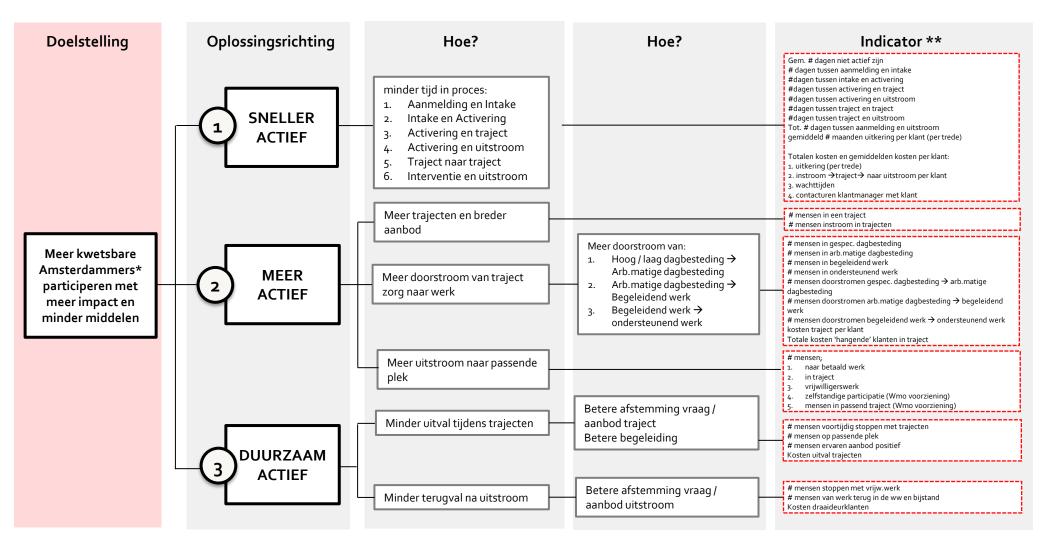
1. DE FOCUSAANPAK

Probleemstructuur en indicatoren

Doelstelling: meer kwetsbare Amsterdammers* participeren met meer impact en minder middelen

^{*} In beeld

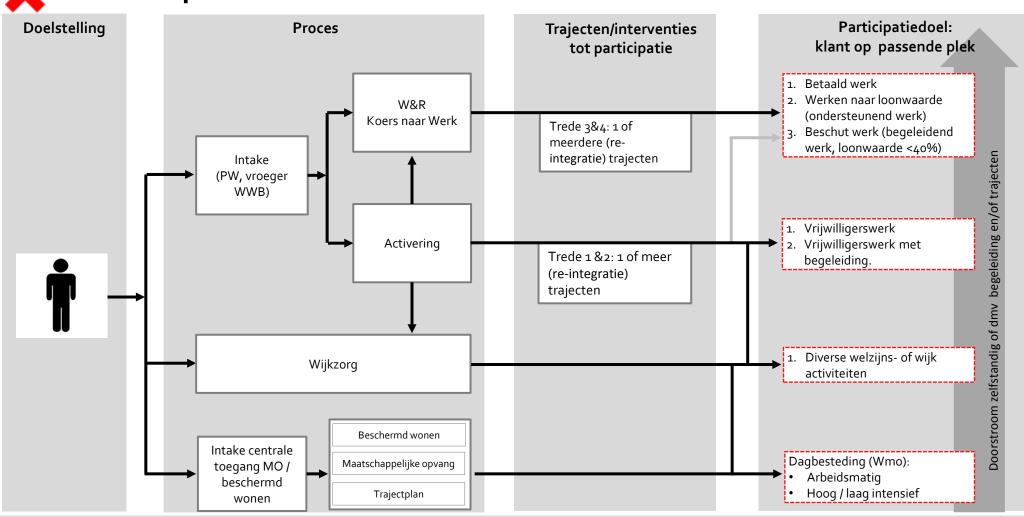
^{* *} Indicatoren zijn output. In deze plaat staan niet los de outcomes (wat levert het voor de Amsterdammer op) maar die dragen wel bij tot de doelstelling

Proces, doelen en indicatoren

Doelstelling: meer kwetsbare Amsterdammers participeren met meer impact en minder middelen

Indicator

Totaal / per klant

Per traject

Per participatiedoel

2. ANALYSE: WIE IS DE KWETSBARE AMSTERDAMMER?

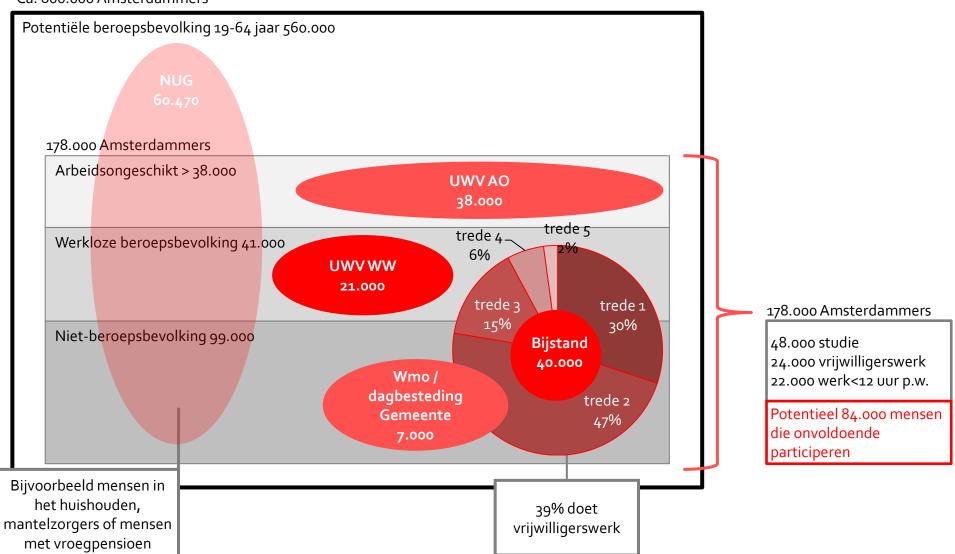
2a En waar zijn zij?

X (Niet-)participerende Amsterdammer

±84.000 Amsterdammers die onvoldoende participeren

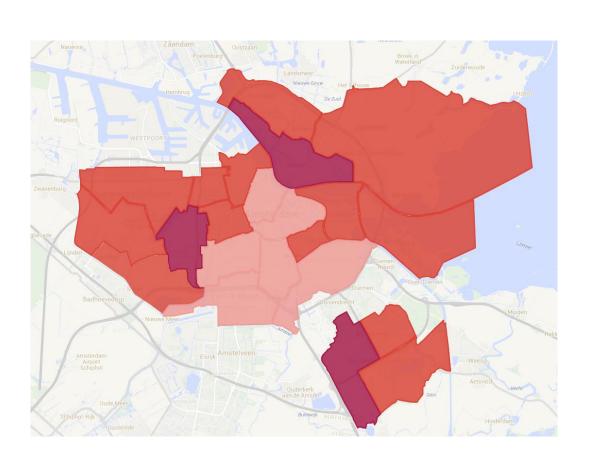

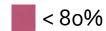
Percentage participerende mensen per gebied

De Bijlmer, Geuzenveld en Oud-Noord hebben de laagste participatiegraad

Aandeel 19 tot en met 64jarigen dat werkt, actief is als vrijwilliger of mantelzorger en/of een opleiding volgt

Percentage mensen dat participeert

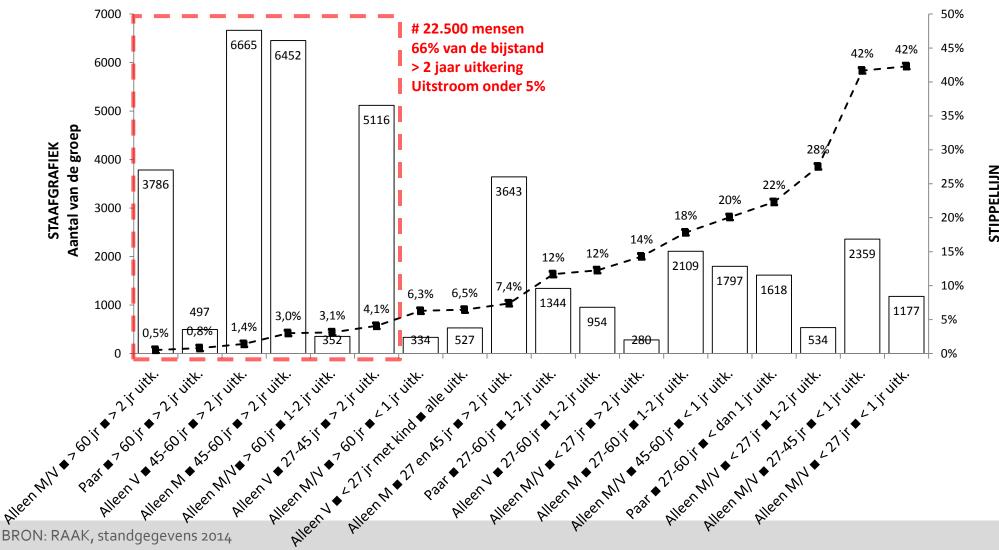

X Groepen in de bijstand

X 66% van de mensen in de bijstand hebben langer dan 2 jaar een 🙀 uitkering en een uitstroom percentage van onder de 5%

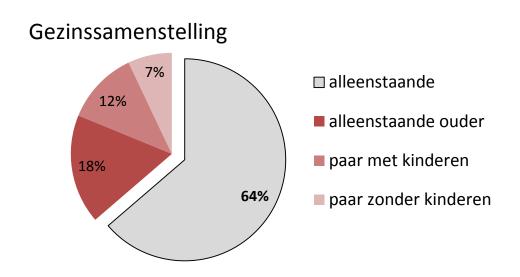
Uitstroom percentage van de groep

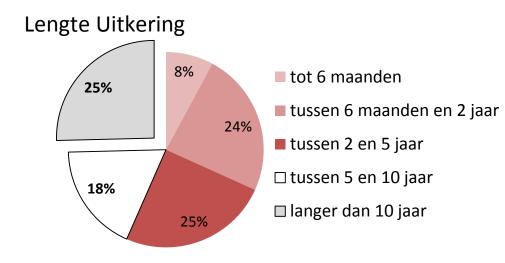

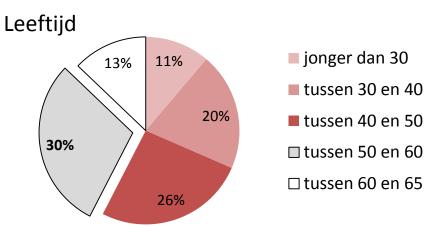
X Samenstelling van de bijstand

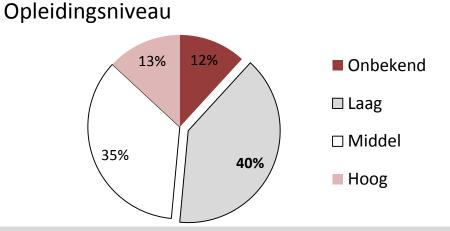

X 64% is alleenstaand zonder kinderen, 45% zit langer dan 5 jaar in de bijstand, 43% is ouder dan 50 en 40% is laag opgeleid

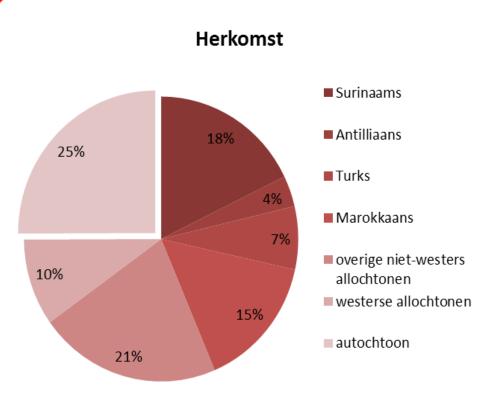

X Samenstelling van de bijstand: herkomst

X Surinamers en Antillianen vormen samen meer dan de helft van de bijstand

Toelichting definitie herkomst (CBS):

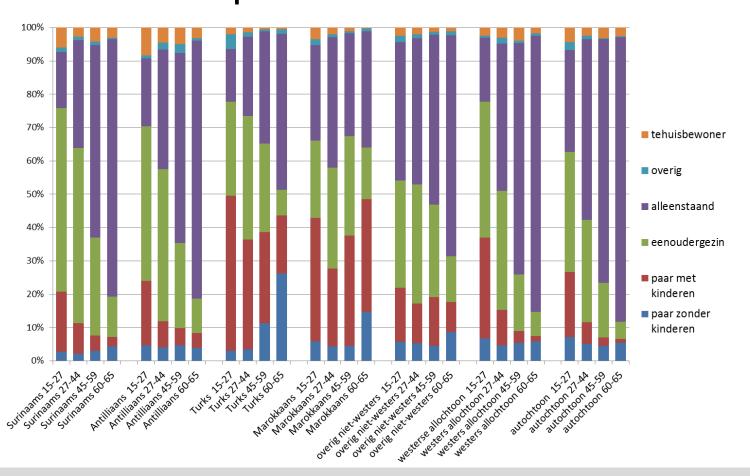
Een eerstegeneratieallochtoon heeft als herkomstgroepering het land waar hij of zij is geboren.

Een tweedegeneratieallochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader. Bij de tweede generatie is er ook een onderscheid tussen personen met één of twee in het buitenland geboren ouders.

X Samenstelling bijstand: herkomst, leeftijd en type huishouden

Korote groepen: alleenstaande 45-plussers, autochtonen en westerse allochtonen, Surinaamse en Antilliaanse eenoudergezinnen en Turkse en Marokkaanse echtparen

X Profielen binnen de bijstand

X Op basis van 5 ZRM-domeinen zijn 5 profielen opgesteld

Profiel	grootte			Score	per do	mein
Profiel 1	43%	Niet-participerend, maar in goede gezondheid. Niet- tot beperkt financieel zelfredzaam.	F	D	MP	SN
			GG	LG	٧	
Profiel 2	21%	Enigszins arbeidsmatig participerend (44% heeft een vorm van dagbesteding), maar gehele groep minstens voldoende maatschappelijk betrokken en in goede gezondheid. Niet- tot beperkt	F	D	MP	SN
		financieel zelfredzaam.	GG	LG	٧	
Profiel 3	e l 3 18%	Niet-participerend maar ook niet in goede gezondheid; problemen in het onderhouden van sociale relaties. Niet- tot beperkt financieel zelfredzaam.	F	D	MP	SN
			GG	LG	٧	
Profiel 4	10%	Niet-participerend maar ook niet in goede gezondheid, maar gezond sociaal netwerk. Niet- tot beperkt financieel zelfredzaam.	F	D	MP	SN
			GG	LG	٧	
Profiel 5	8%	Participerend, in goede gezondheid en gezonde financiële situatie.	F	D	MP	SN
			GG	LG	٧	

Bovenstaande profielen zijn opgesteld op basis van de score op de 5 ZRM-domeinen; Financiën (F), Dagbesteding (D), Maatsschappelijke participatie (MP), Sociaal netwerk (SN), Geestelijke gezondheid (GG), Lichamelijke gezondheid (LG) en Verslaving (V). Een score van matig tot niet-zelfredzaam is oranje. Voldoende- tot goed-zelfredzaam is groen. De profielen hebben een betrouwbaarheid van 80%.

BRON: RAAK (n=4.790).

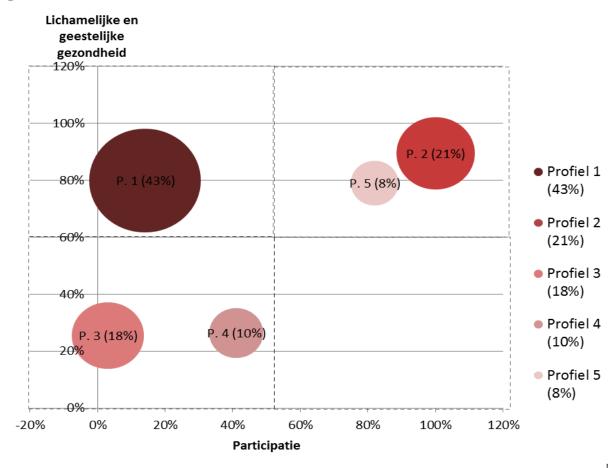

X Profielen: participatie en gezondheid

29% is gezond en participeert, 43% is gezond en participeert onvoldoende

ZRM 1,2 of 3 **ZRM 4 of 5** X-as Wel participatie X-as Geen participatie

NB: Bovenstaande profielen zijn opgesteld door middel van wiskundige berekeningen en hebben een betrouwbaarheid van 80%.

BRON: RAAK (n=4.790). 16

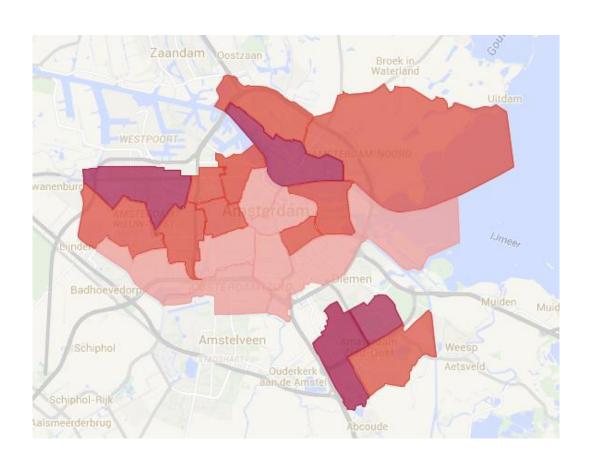

X Verspreiding mensen met bijstandsuitkeringen

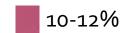

X De Bijlmer, Geuzenveld en Oud-Noord hebben de hoogste

percentages bijstand

Mensen met een bijstandsuitkering als % van de beroepsbevolking

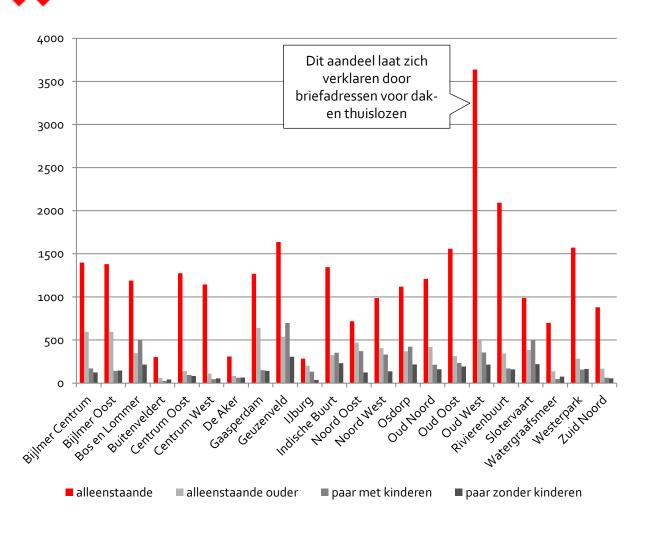

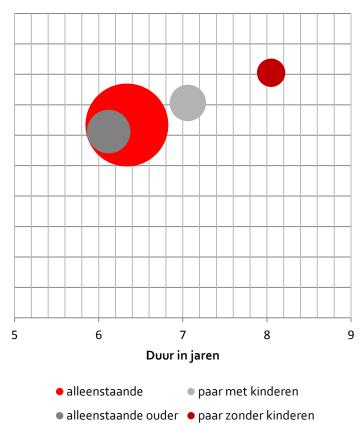

X Alleenstaanden zijn in de meerderheid maar paren ontvangen

langer een uitkering

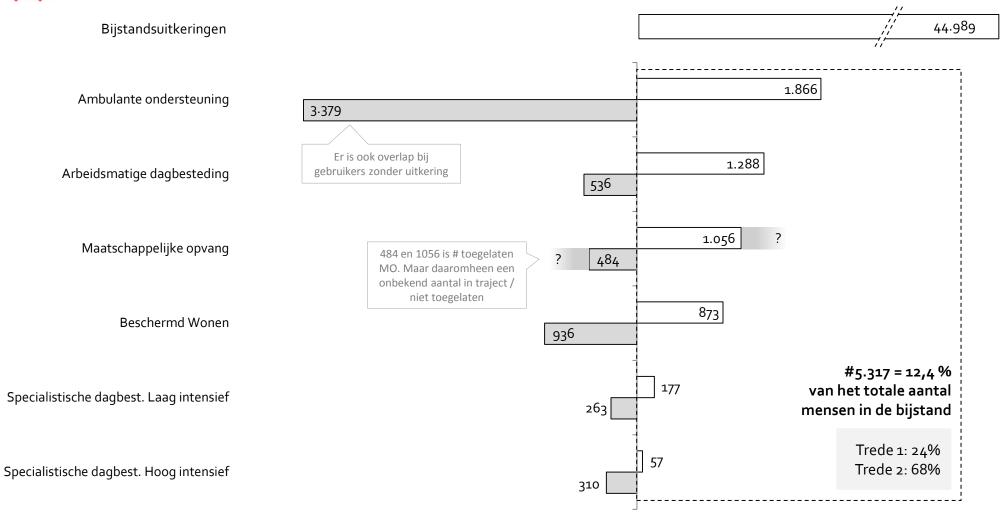
gemiddelde duur uitkering

X Stapeling voorzieningen

12 % van de mensen in de bijstand maakt gebruik van zowelbijstand als een andere voorziening*

^{*}In verband met verschillende peildata moet rekening worden gehouden met een foutmarge

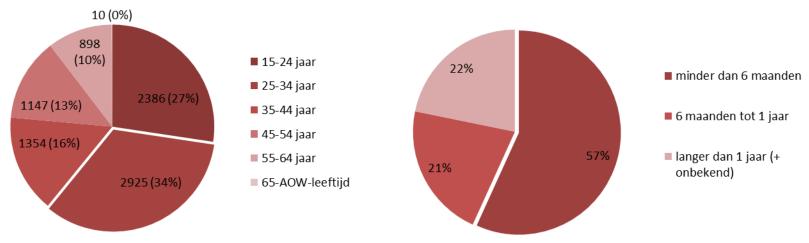
X Samenstelling gebruik WW in Amsterdam

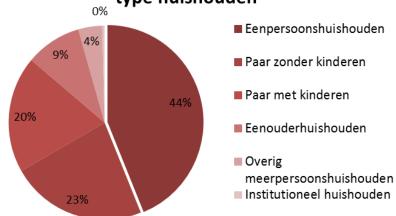
Het merendeel is alleenstaand, tussen 25 t/m 34 jaar en heeft korter dan 6 maanden een uitkering

Uitkeringsduur

WW gebruik 2012 en type huishouden

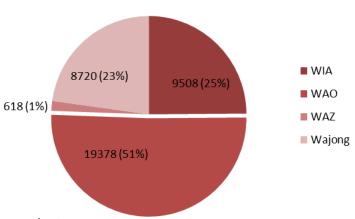

X Arbeidsongeschiktheid in Amsterdam

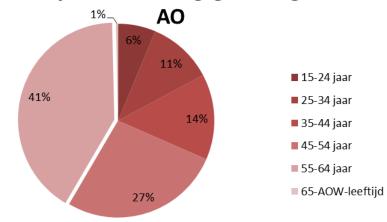

Het merendeel heeft een WAO uitkering , is tussen 55 t/m 64 jaar en alleenstaand

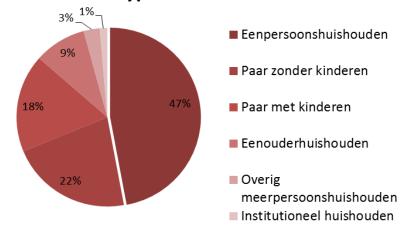

Leeftijd van uitkeringsgerechtigden

Van de in totaal 38.224 uitkeringsgerechtigden is 76% geheel arbeidsongeschikt

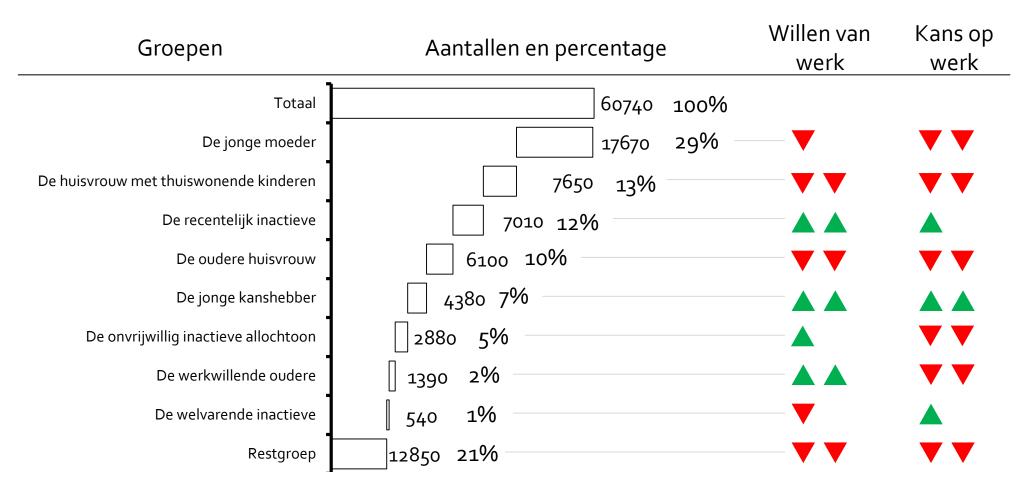
WAO, WIA, WAZ gebruik 2012 en type huishouden

X Populatie niet-uitkeringsgerechtigden

Jonge moeders* zijn de grootste groep 'nuggers' in Amsterdam

^{*} Onder de typen jonge moeder en oudere huisvrouw behoort ook een klein deel mannen

2. ANALYSE: WIE IS DE KWETSBARE AMSTERDAMMER?

2b Wat willen zij en wat belemmert hen daarbij?

Wat is de vraag van de Amsterdammers? X X

<u>Zie Kwalitatief onderzoek Spaarndammerbuurt</u> (einde Fact-Pack)

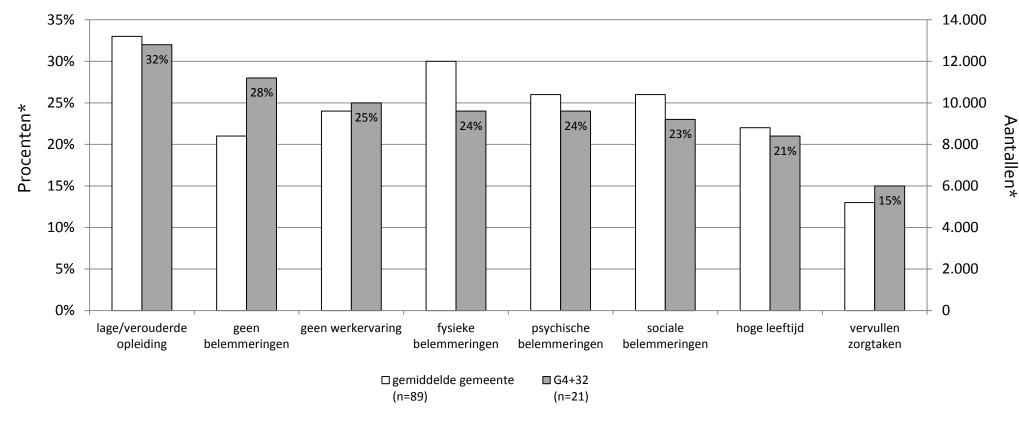
Op dit moment voert de Cliëntenraad in opdracht van het programma Meedoen Werkt een kwalitatief onderzoek uit, waarbij zij onder andere d.m.v. 20 diepte interviews met klanten die tezamen een afspiegeling vormen van de doelgroep een antwoord formuleren op deze vraag.

X Belemmering tot participatie

X Grootste belemmeringen voor mensen in de bijstand zijn een lage/verouderde opleiding en geen werkervaring

Zie ook Kwalitatief onderzoek Spaarndammerbuurt (eind Fact-Pack)

^{*} Totaal 41.000 mensen waarbij gemiddeld alle personen 2 belemmeringen hebben

X Deelname vrijwilligerswerk

X In 2014 doen Amsterdamse bijstandsgerechtigden even vaak vrijwilligerswerk (39%) als mensen zonder bijstand

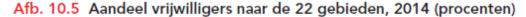
- In 2014 doen Amsterdamse bijstandsgerechtigden even vaak vrijwilligerswerk als de **gemiddelde Amsterdammer (39%),** maar zij zijn minder vaak actief als vrijwilliger voor sport- of hobbyverenigingen en scholen.
- Bijstandsgerechtigden kiezen relatief vaak voor een vrijwilligersfunctie bij instellingen met een godsdienstig of levensbeschouwelijk doel, politieke organisaties, maatschappelijke doelen, allochtone zelforganisaties, jeugd- en clubhuizen en hulpverlening (advisering, wetswinkel etc.).
- Daarmee lijkt hun interesse aan te sluiten bij de vraag van de gemeente naar vrijwilligers die zich als buddy, maatje of coach willen inzetten voor anderen.

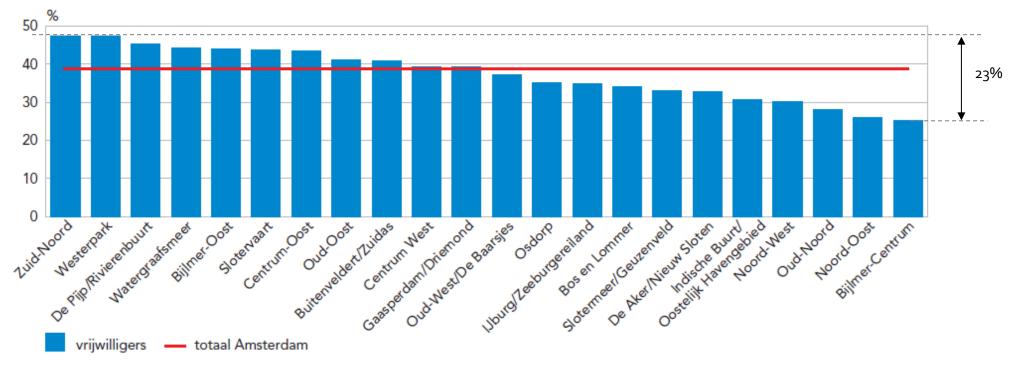

X Deelname vrijwilligerswerk per gebied

X Zuid-Noord en Westerpark hebben twee keer zoveel vrijwilligers als de Bijlmer-Centrum en Noord-Oost

2. ANALYSE: WIE IS DE KWETSBARE AMSTERDAMMER?

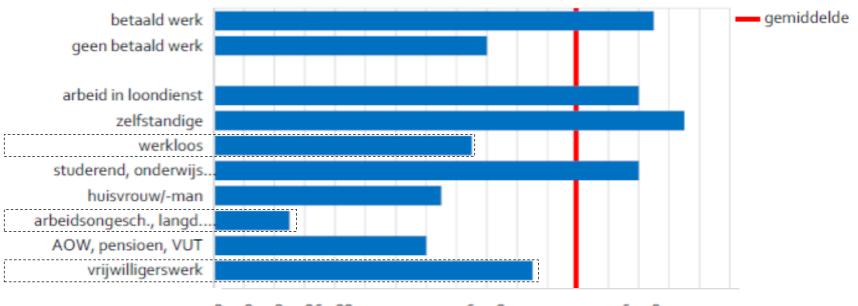
2c Trends en ontwikkelingen

X Sociaal-economische positie en leefsituatie

X Arbeidsongeschikten, langdurige zieken en werklozen scoren onder het gemiddelde, vrijwilligers scoren beter

Afb. 1. 6 Gemiddelde scores op de leefsituatie-index naar sociaal-economische positie, 2014 (indexjaar 2004, afgeronde cijfers)

80 82 84 86 88 90 92 94 96 98 100 102 104 106 108 110 112 114

X Betaald werk en leefsituatie

Verschil welzijn tussen Amsterdammers met of zonder betaald werk blijft onveranderd groot

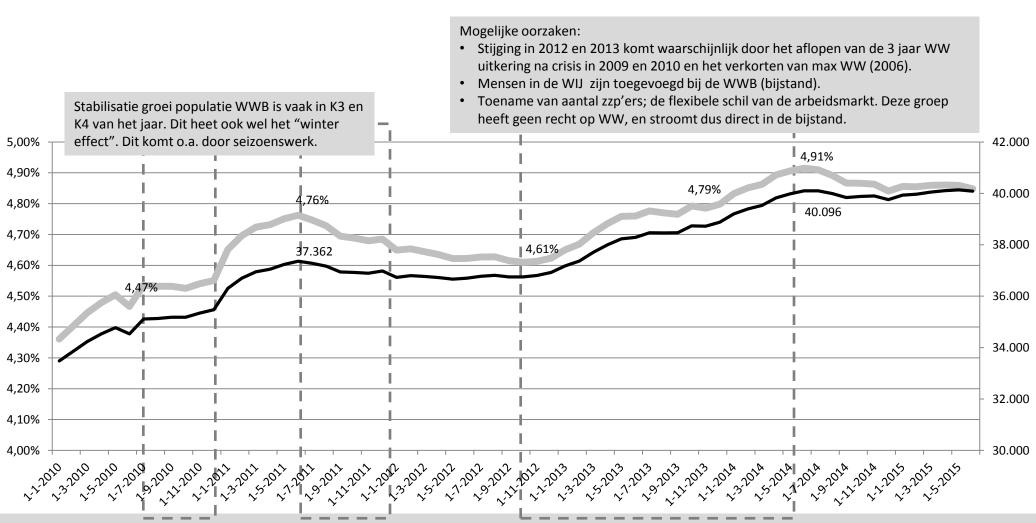
- De achterstand van Amsterdammers zonder betaald werk op Amsterdammers die wel betaald werk hebben, blijft onveranderd groot.
- Amsterdammers van niet-westerse herkomst hebben een ongunstigere leefsituatie dan overige Amsterdammers en dit verschil wordt ook niet kleiner.
- 12% van de Amsterdammers voelt zich sterk sociaal geïsoleerd. Dit aandeel is de afgelopen tien jaar nauwelijks veranderd. De groep mensen die gemiddeld geïsoleerd is neemt af.
- 39% van de Amsterdammers is vrijwilliger. Dit neemt licht toe. Hetzelfde percentage zien we onder de mensen in de bijstand.
- 40% van de Amsterdammers geeft informele hulp, 40% doet dit nooit, maar daarvan is een derde bereid dit wel te doen.
- Laaggeletterdheid neemt toe van 7% naar 12%.

Populatieontwikkeling bijstand

Populatie en % mensen in de bijstand neemt vanaf 2010 toe, na het tweede kwartaal van 2015 is een daling te zien

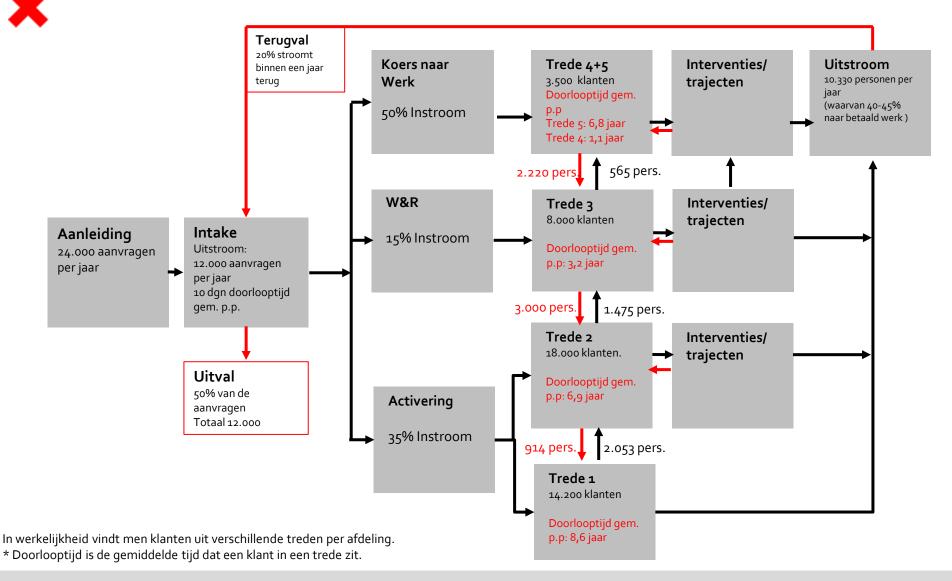

3. ANALYSE: HOE LOOPT HET PROCES NAAR PARTICIPATIE?

Procesanalyse bijstand

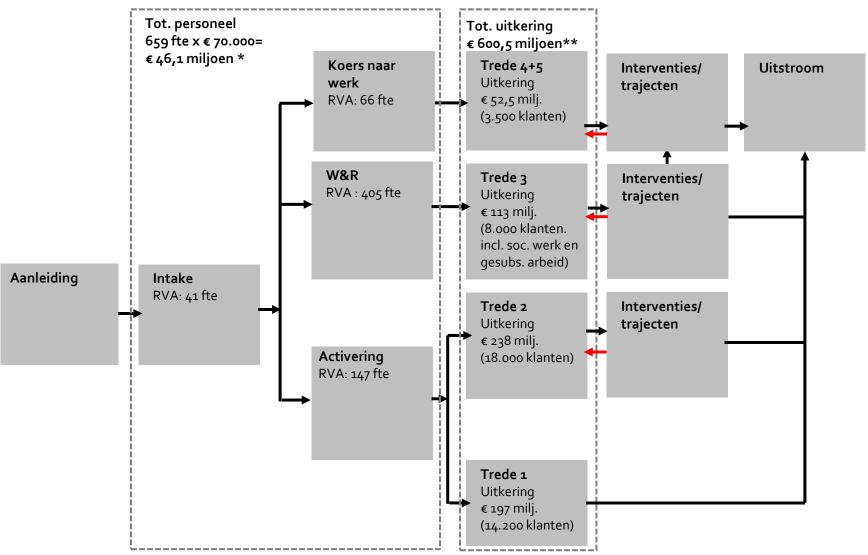
In-, door- en uitstroom, uitval, terugstroom en doorlooptijd*

X Procesanalyse bijstand

X Fte & geschatte € (kosten per jaar)

^{*} Dit is op basis van het formatieplan. De realiteit kan afwijken.

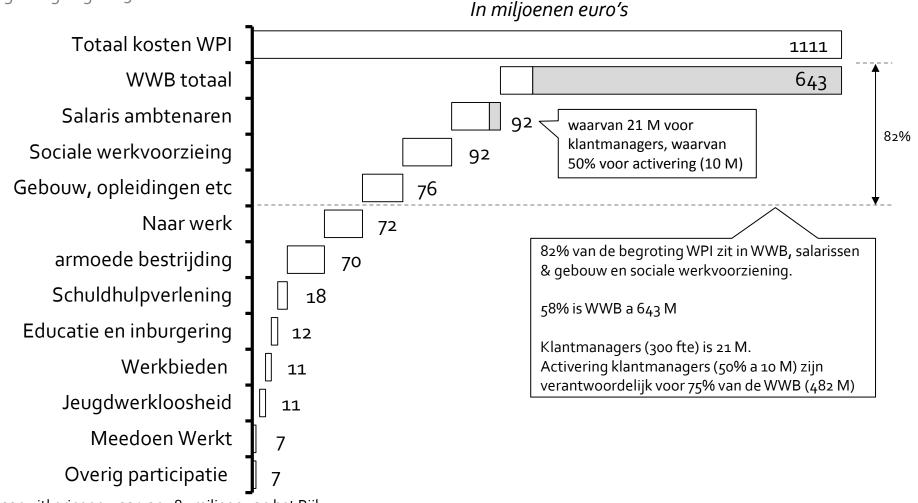
^{**} Dit is berekend op basis van een gemiddelde uitkering in 2014 (€15.118,- per jaar).

Begroting werk, participatie en inkomen

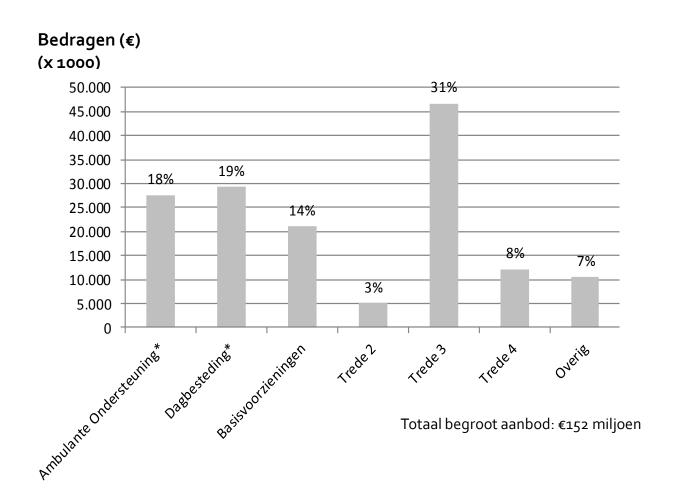
Begroting aug 2015

643 miljoen aan uitkeringen waarvan 582 miljoen van het Rijk 300 fte klantmanagers a 70k = 21 miljoen. Inschatting teamleider Activering.

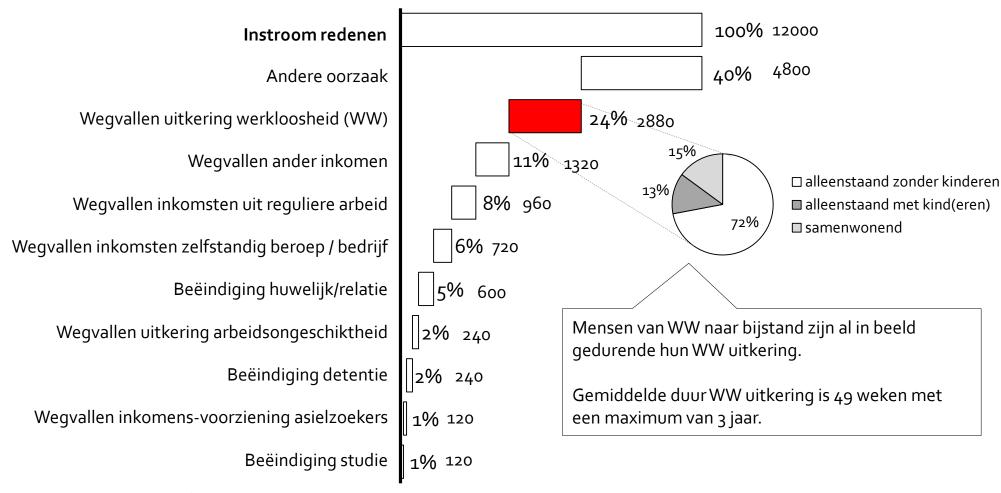

X Het grootste deel van de uitgaven gaat naar trede 3-trajecten

Opmerking: Basisvoorzieningen betreft een schatting. De voorzieningen worden vanuit verschillende regelingen gefinancierd in de 7 stadsdelen. Basisvoorzieningen zijn voor iedereen toegankelijk.

Instroom in de bijstand 24% komt direct uit de WW

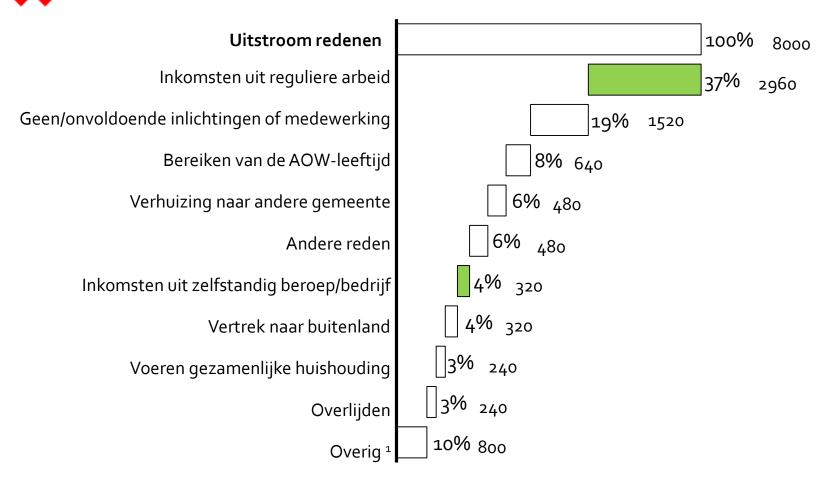

^{*} gemiddelde alle werkpleinen. Afwijking werkpleinen van gemiddelde < 3%.

X Uitstroom uit de bijstand

💢 43% stroomt uit naar werk, 1% naar opleiding

¹ O.a. detentie 2% 160, opleiding 1% 80, inkomsten uit uitkering, ziekte of gesubsidieerde arbeid 2% 160.

^{*} Gemiddelde alle werkpleinen. Uitgesplitst: Noord 42%, Zuid / West 39%, Nieuw-West 38%, Centrum / Oost 37%, Zuid – Oost 31%.

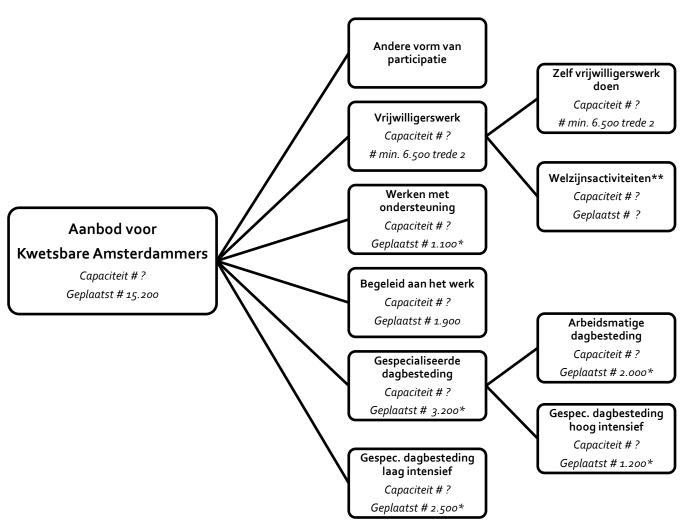
4. ANALYSE: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING?

Overzicht

Aanbod dagbesteding & participatie

Het is onbekend hoe groot de capaciteit is van het aanbod

^{*} Aantal klanten bekend bij zorg

BRON: Cijfers 2014.

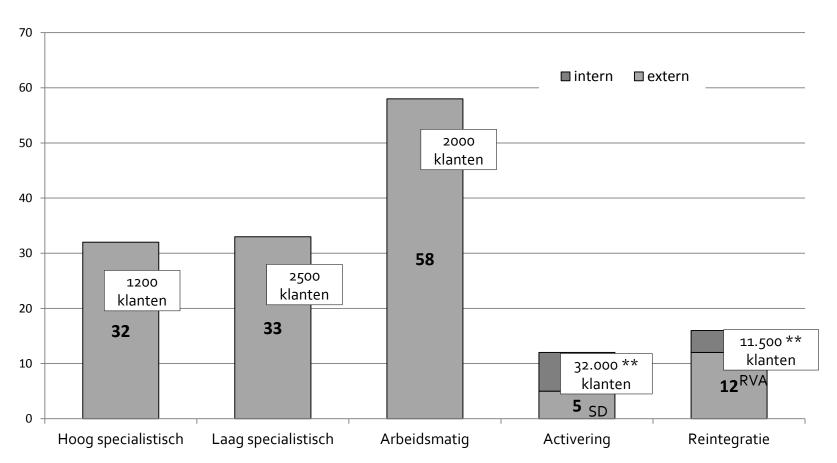
^{**} o.a. maatjesprojecten, koffie drinken, inloopactiviteiten

X Aanbieders binnen het continuüm

X Arbeidsmatige dagbesteding wordt uitgevoerd door 58 externe aanbieders, het continuüm kent 110 unieke aanbieders*

^{*} Dit zijn zowel hoofd- als onder-aanbieders.

Aanbieders kunnen interventies aanbieden voor verschillende onderdelen van het continuüm. In totaal zijn er 110 unieke aanbieders (intern & extern).

De interne aanbieders zijn de 7 stadsdelen voor Activering en voor Re-integratie de 4 RVA's Koers naar Werk, Werk & Re-integratie, Werk & Opleiding Jongeren en Ondersteuning Ondernemers

^{**} Bij het aantal klanten zit overlap tussen Wmo, Activering en Re-integratie.

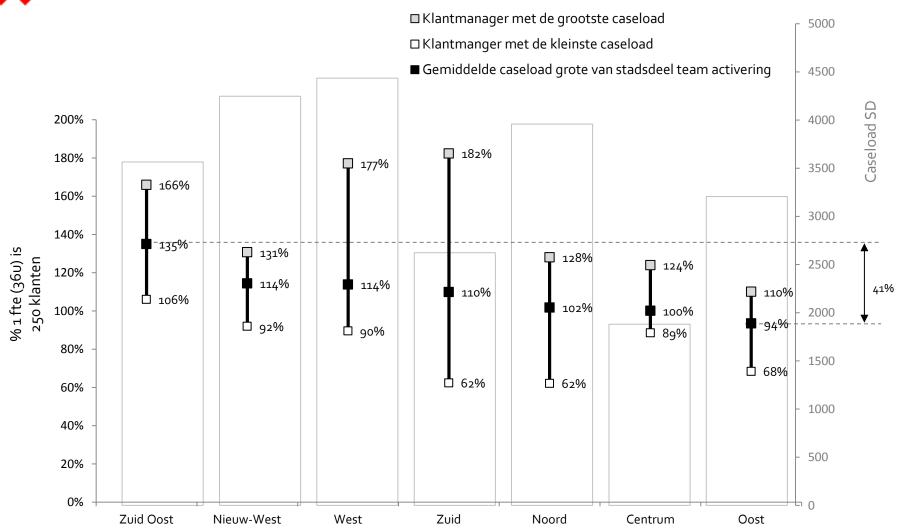
4. ANALYSE: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING?

4a Klantmanagers

X Klantmanagers en caseload

X Maximale verschil caseloadratio fte per team activering is 41%

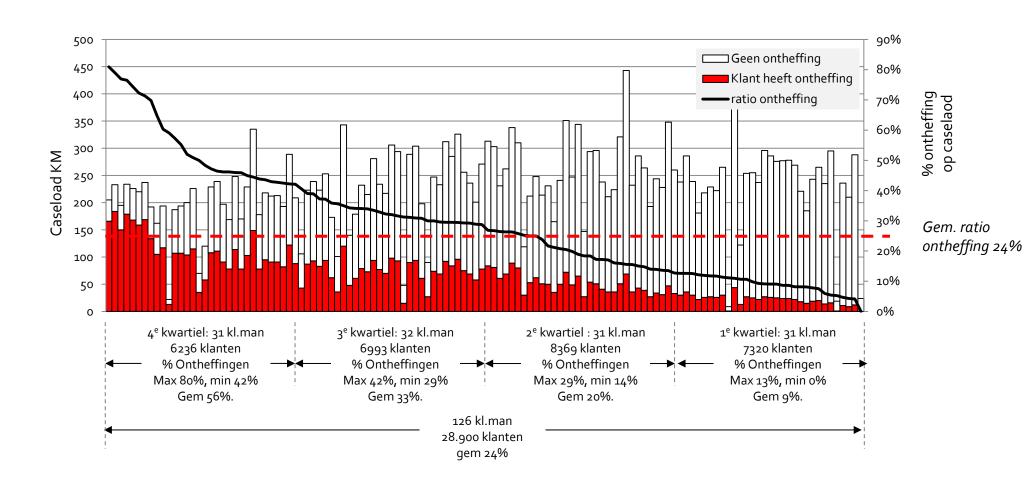
Nb: 182% Zuid is een klantmanager die de caseload beheert van een langdurig zieke collega

X Caseload en ontheffing

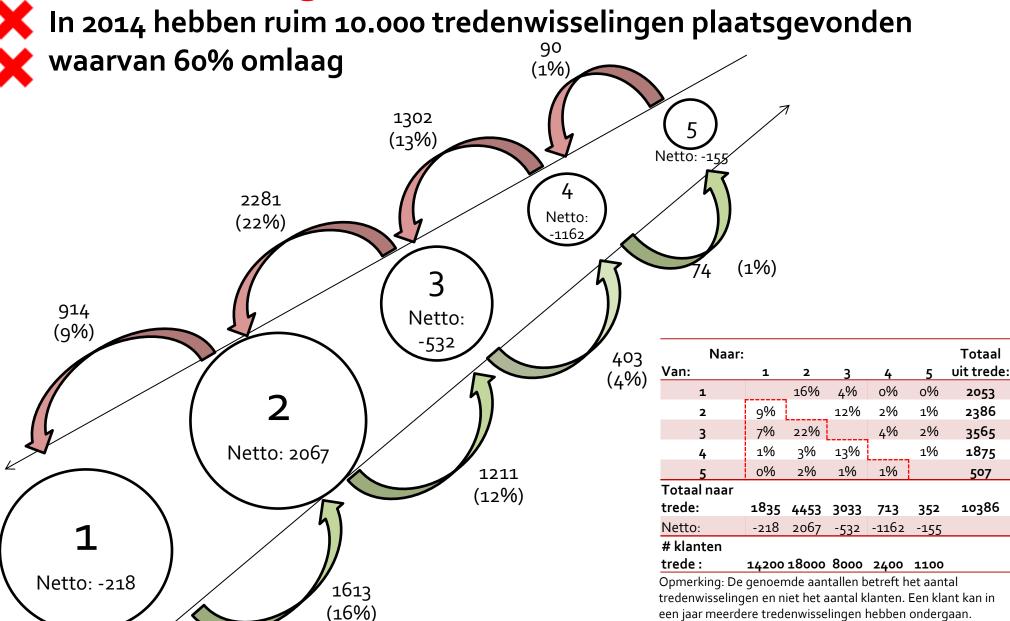

Er is geen verband¹ tussen een grote caseload en % ontheffingen, gemiddeld heeft 24% een ontheffing

^{1:} R² caseload afgezet tegen % ontheffingen = 0,036. Nb: Q2 (mediaan) = 29%, 5% boven gemiddelde.

X Tredewisselingen 2014 waarvan 60% omlaag

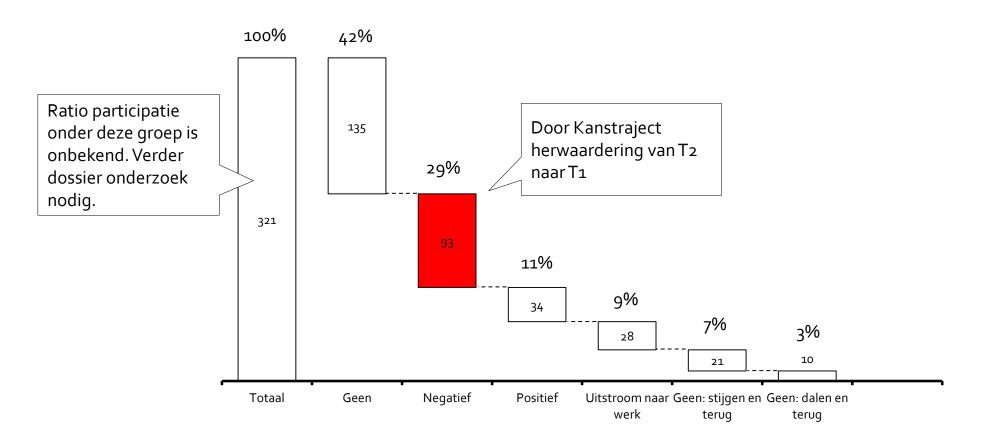

X Tredeontwikkeling

X Dossier onderzoek Westerpark (n=321) laat meer negatieve dan positieve tredeontwikkeling zien

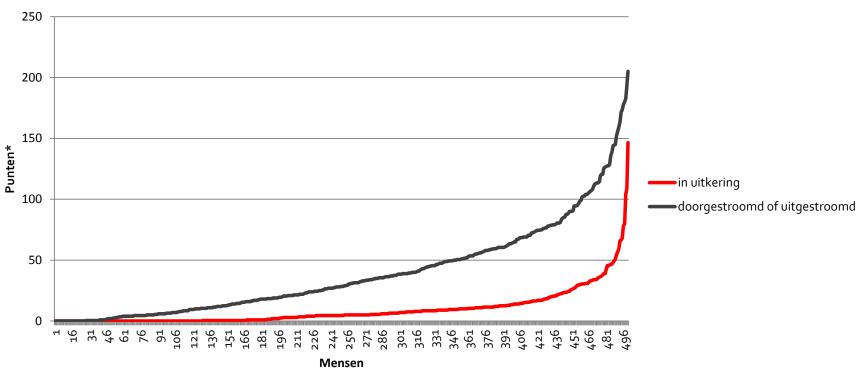
X Analyse verbanden contact en uitstroom

Voorlopige conclusies: mensen die door- of uitstromen hebbenmeer aandacht gehad, een deel stroomt uit zonder contact

- Klanten die uit- of doorstromen krijgen meer aandacht
- Van populatie mensen die blijven in de uitkering geven we 49% geen aandacht
- Van de uit- of doorstromers doet 20% dat zonder aandacht op eigen kracht en 46% krijgt veel aandacht
- Er is een relatie tussen gesprekken (tussen klantmanager en klant helpen), en uitstroom, die zich vooral bij meer dan 2 per jaar lijkt voor te doen
- Tussen leeftijdssegmenten is er verschil in aantal gesprekken dat klanten krijgen: hoe ouder je bent hoe minder aandacht je krijgt
- Binnen leeftijdssegmenten krijgt elke klant dezelfde aandacht, ongeacht dit resulteert in uit- of doorstroom of blijven in de uitkering in trede 2

X Klanten die uit- of doorstromen hebben meer **X** aandacht gehad

*Onder punten wordt de volgende indeling gehanteerd:

Document (inkomend of uitgaand): 0,5

Sms (uitgaand): 1

Email (inkomend en uitgaand): 2

Telefoon (inkomend en uitgaand): 3

Gesprek: 4

Rapportage deelname: 5

BRON: Willekeurige (random) selectie RAAK, september 2015

Populatie A (uit- of doorstroom), n=500 trede 2-klanten met uitstroom (36%) en doorstroom (64%) afgelopen 18 maanden Populatie B (mensen die zijn gebleven in de uitkering), n=500 trede 2-klanten die meer dan 18 maanden in de WWB zitten

De meetperiode is van 1-1-2014 t/m 29-9-2015 (18 maanden)

Relatie aandacht en uitstroom en blijven in de bijstand

20% stroomt uit of door zonder aandacht van klantmanager de laatste 18 maanden

Helft van uit- of doorstroom heeft veel aandacht gehad

	Geen gesprek	Alleen	Alleen	Gesprek
	geen traject	gesprek	traject	en traject
Populatie A (n=500)	98	144	26	232
Uit- of doorstroom	20%	29%	5%	46%
Populatie B (n=500)	243	182	23	52
Blijvers	49%	36%	5%	10%

49% van de blijvers hebben we de laatste 18 maanden niet gesproken noch een traject gegeven. Dat is omgerekend van de 28.000 blijvers T1&T2 klanten 13.700 klanten. Vermoedelijk zijn daarvan 6000 langdurig uit beeld (T1)

Van de blijvers heeft 10% veel aandacht gehad

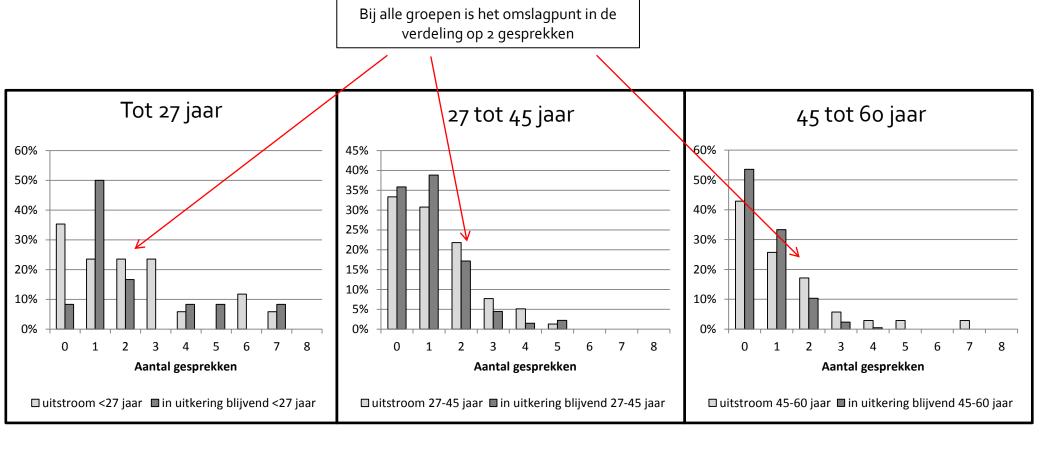
BRON: Willekeurige (random) selectie RAAK, september 2015

X Leeftijd en uit- of doorstroom

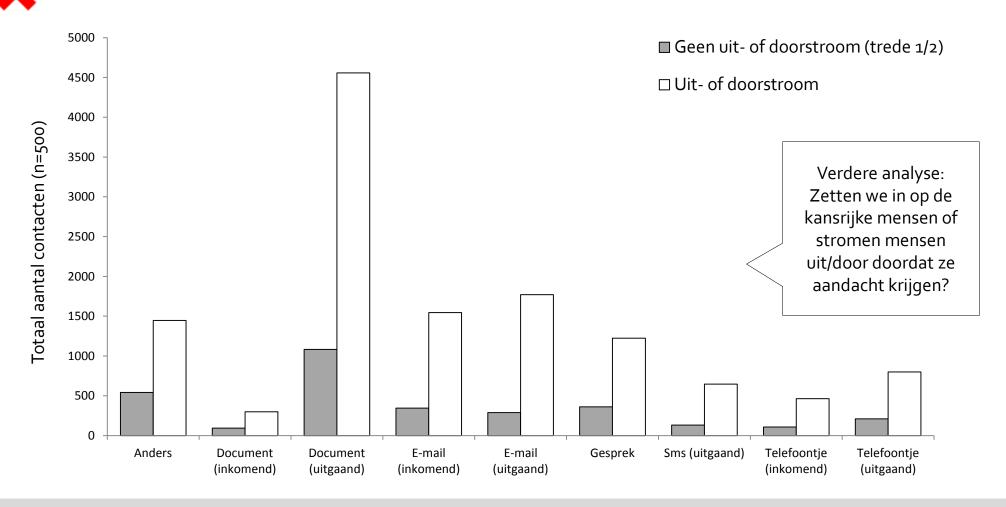
Tussen leeftijdsegmenten is er verschil in aantal gesprekken dat klanten krijgen: hoe ouder je bent hoe minder aandacht je krijgt

X Contact en uit- of doorstroom

Met mensen die uit- of doorstromen is in alle categorieën meer contact dan met mensen die op dezelfde trede en in de uitkering blijven

BRON: Willekeurige (random) selectie RAAK, september 2015

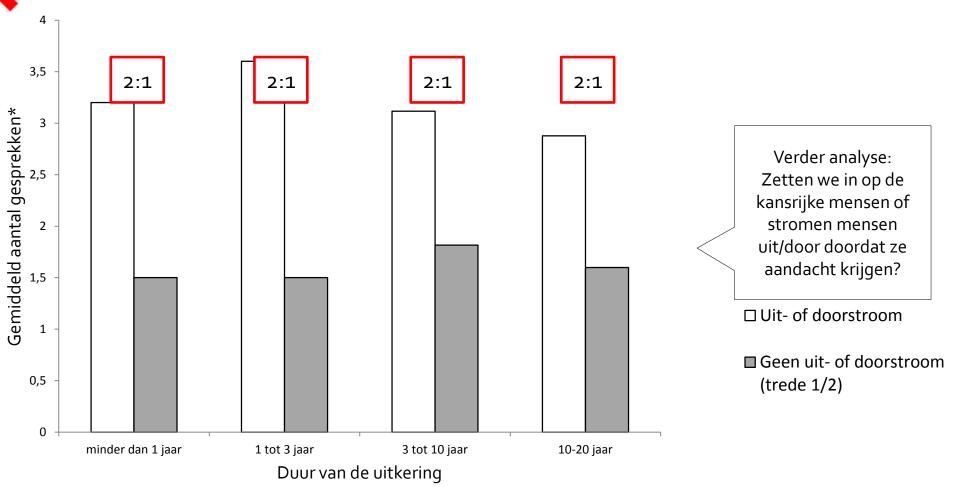
Populatie A (uit- of doorstroom), n=500 trede 2-klanten met uitstroom (36%) en doorstroom (64%) afgelopen 18 maanden Populatie B (mensen die zijn gebleven in de uitkering), n=500 trede 2-klanten die meer dan 18 maanden in de WWB zitten De meetperiode is van 1-1-2014 t/m 29-9-2015 (18 maanden)

X Gesprekken en uit- of doorstroom

Met mensen die uitstromen uit de uitkering of doorstromen naar trede 3 worden 2 keer zoveel gesprekken gevoerd, ongeacht hoe lang zij in een uitkering zitten

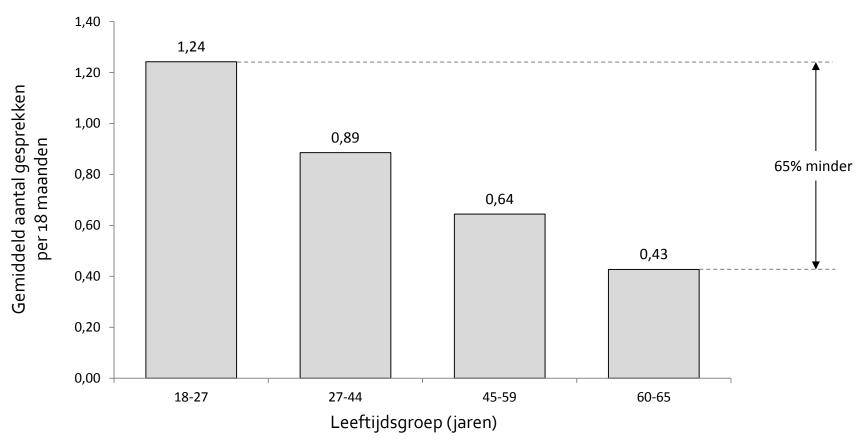
BRON: Willekeurige (random) selectie RAAK, september 2015

Populatie A (uit- of doorstroom), n=500 trede 2-klanten met uitstroom (36%) en doorstroom (64%) afgelopen 18 maanden Populatie B (mensen die zijn gebleven in de uitkering), n=500 trede 2-klanten die meer dan 18 maanden in de WWB zitten De meetperiode is van 1-1-2014 t/m 29-9-2015 (18 maanden)

X Aantal gesprekken naar leeftijd in een jaar

Als de klant ouder is dan neemt het aantal gesprekken af

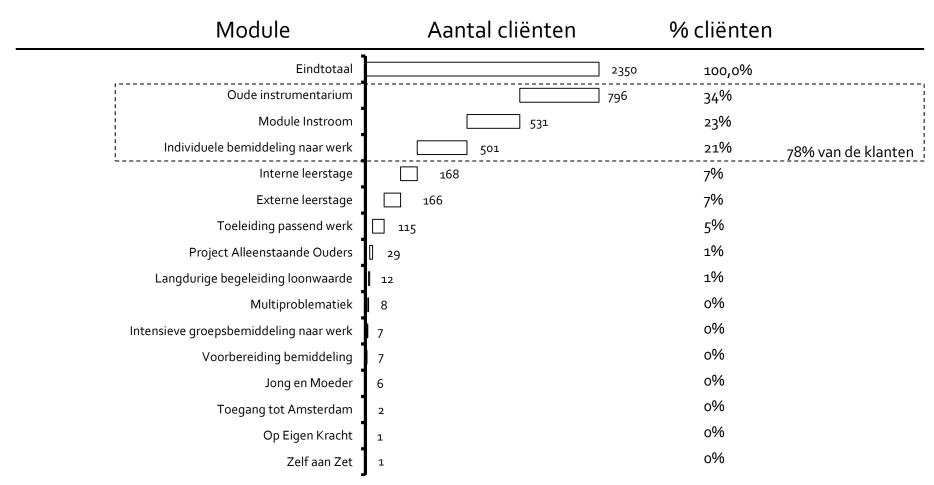
4. ANALYSE: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING?

4b Werk en & Re-integratie (Koers naar werk nog geen analyse)

Modules Werk & Re-integratie

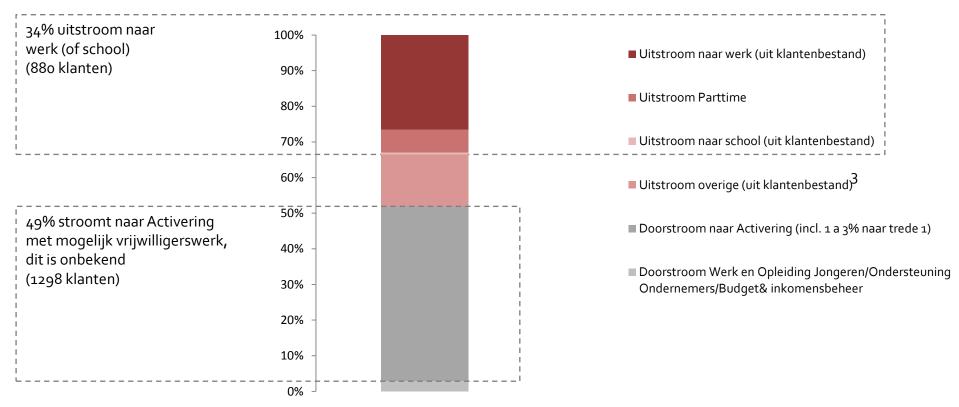
Van jan. t/m aug. 2015 hebben 2350 cliënten een W&R module afgerond

Uitstroom Werk & Re-integratie

34% stroomt uit naar werk en 49% naar activering, waarvan onbekend is hoeveel vrijwilligerswerk doet

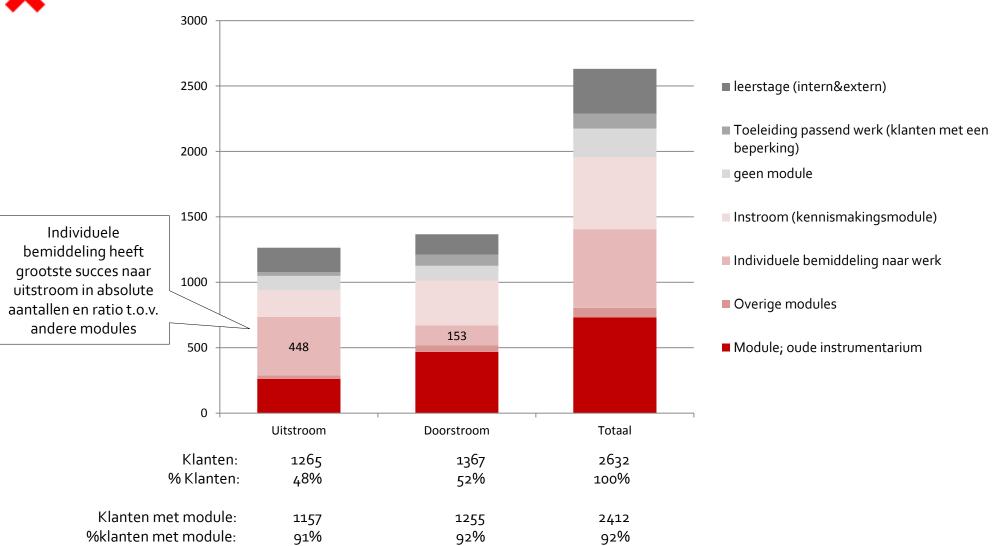
Opmerkingen:

- 1. Nieuwe instrumentarium gestart jan 2015.
- 2. % oude instrumentarium W&R (opgeheven per 1 jan 2015)
 - 21% van de uitstroom
 - 34% van de terugstroom
- 3. In overige uitstroom zit naar ouderdom, verhuizen en overlijden ook een onbekend deel dat uitstroomt naar werk en dit niet aangeeft.

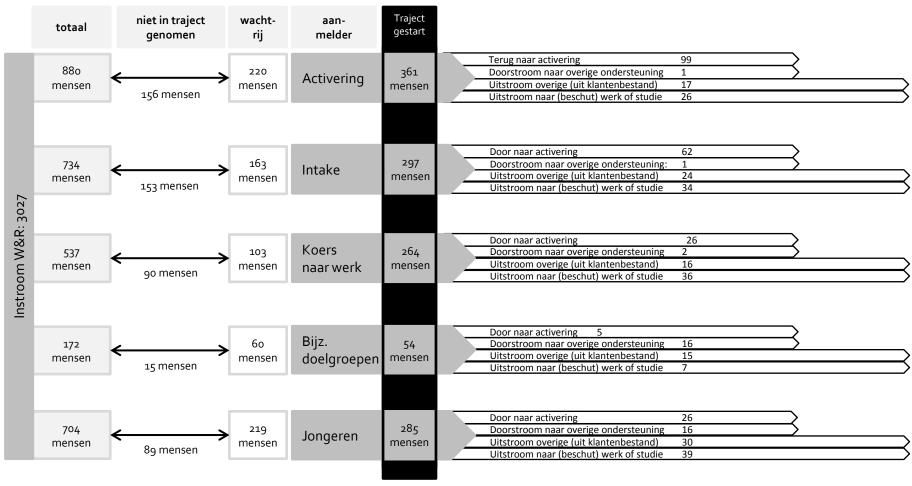
Modules & uitstroom Werk & Re-integratie

92% van de terugstroom heeft een W&R module gevolgd

X Instroom en uitstroom Werk & Re-integratie

Onder mensen die niet in traject zijn genomen zijn alle mensen meegenomen waarvan de doorlooptijd van een module bij W&R minder dan een maand was, alsmede de mensen die zonder module zijn uitgestroomd bij W&R. Aangezien er ook mensen zijn die mogelijk langer dan een maand in de instroom zitten, moet rekening worden gehouden met een foutmarge.

De cijfers zijn gecorrigeerd op uitstroom door het oude instrumentarium.

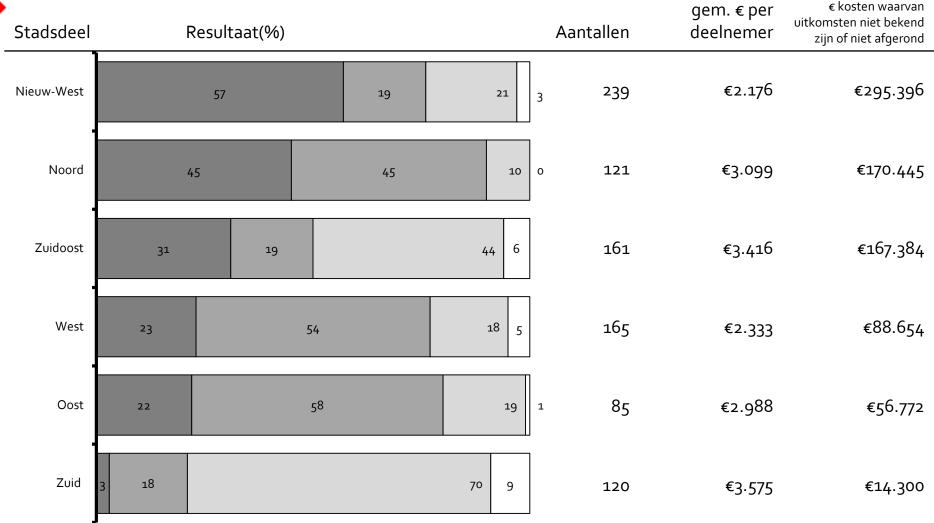
4. ANALYSE: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING?

4c Activering

X Resultaat voorschakeltrajecten

Verschillend resultaat en kosten per stadsdeel

■% Anders/nog niet afgerond/onbekend ■% Duurzame participatie □% uitstroom naar re-integratietraject □% uitstroom naar betaald werk

X Kenmerken bij uitval Activering

Kenmerken die vaak voorkomen bij klanten die een activeringstraject niet (volledig) volgen

- 50+
- Moeite met groep(ssamenstelling)
- Multiproblematiek *
- Lage of onduidelijke motivatie

^{*} problematische schulden en zware lichamelijke en / of psychische klachten

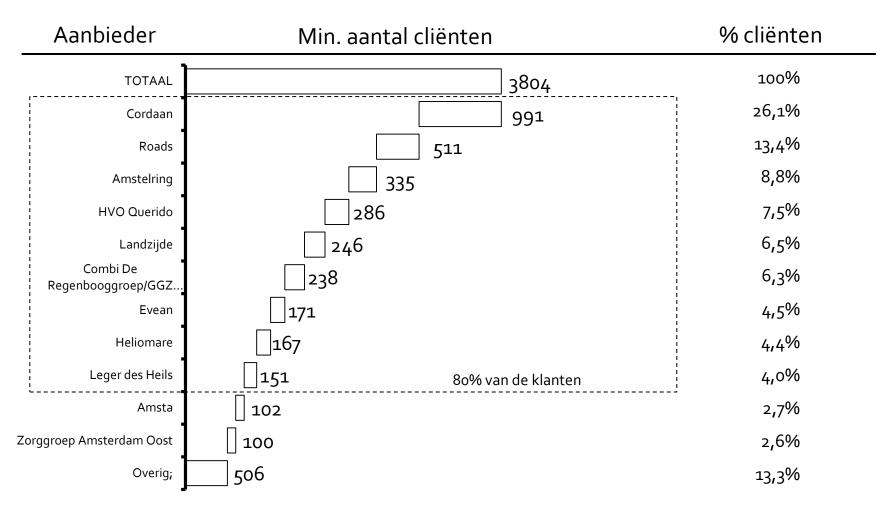
4. ANALYSE: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING?

4d Zorg, welzijn en basisvoorzieningen

Aanbieders dagbesteding (Wmo)

80% van de klanten en het budget zit bij 9 aanbieders

Kosten trajecten dagbesteding (Wmo)

Het goedkoopste traject is voor VB laag specialistisch en LB arbeidsmatig (€ 1.375,-), het duurste traject is voor PSY hoog specialistisch (€ 21.483,-)

	Soort traject	Gemiddelde	Goedkoopste traject	Duurste traject
Verstandelijk beperking (VB)	Laag spec.	€ 7.668	€ 3.629	€ 10.644
	Hoog spec.	€ 10.793	€ 3.711	€ 15.750
	Arbeidsmatig	€ 7.672	€ 2.498	€ 13.500
Psychiatrische aandoening/beperking (PSY)	Laag spec.	€ 4.002	€ 1.615	€ 6.130
	Hoog spec.	€ 8.489	€ 3.711	€ 21.483
	Arbeidsmatig	€ 5.500	€ 1.375	€8.010
Lichamelijke beperking (LB)	Laag spec.	€ 4.604	€ 1.740	€ 6.371
	Hoog spec.	€ 6.826	€ 5.101	€ 8.550
	Arbeidsmatig	€ 4.276	€ 1.375	€ 7.177

Opmerking: Onbekend is in welke mate trajecten van elkaar verschillen. De tarieven zijn deels overgenomen op basis van de contracten van het Rijk 2014. Mogelijke andere factoren; 1. duur traject 2. doelgroep (de mate en combinatie van type beperking).

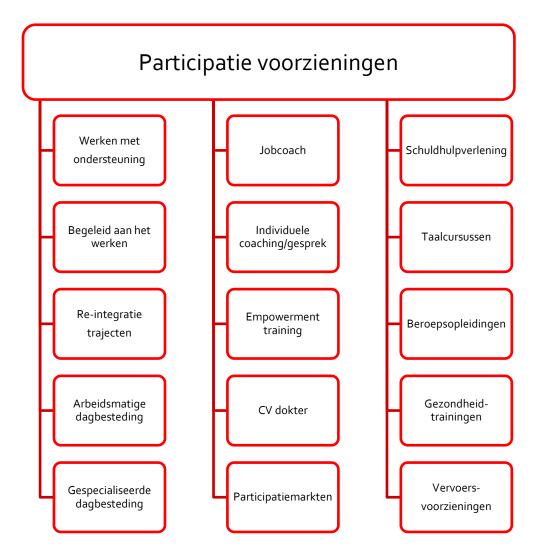

X Participatievoorzieningen

Voorbeelden van voorzieningen die worden ingezet om participatie te bevorderen

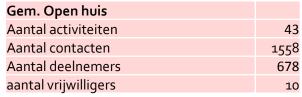
X Voorbeeld: de Regenboog Groep

De Regenboog Groep stimuleert de ontwikkeling van mensen in (sociale) armoede zodat zij actief kunnen deelnemen aan de

- I		
maatschapp	ı	
IIIaatstiiapp		ı
		,

Gebruik

(7 open huizen/huizen van de wijk)

Voorbeelden

Sociale firma's

Stadsrondleiding door (ex)dak- en thuislozen

Activiteitencentrum

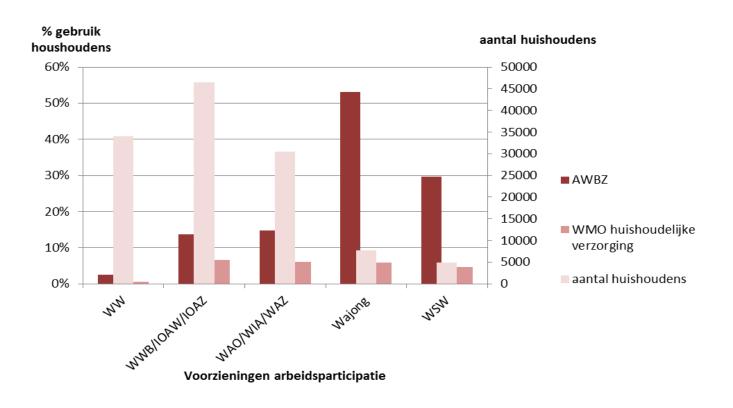

Actief in heel Amsterdam en Diemen

Gebruik AWBZ/Wmo

Opmerking:

- 1. Per 1 januari 2015 is de AWBZ en Wmo gewijzigd. De AWBZ is ondergebracht bij de Wet langdurige zorg (Wlz), de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de nieuwe Jeugdwet. De gemeente is verantwoordelijk voor de Wmo. De AWBZ individuele begeleiding en AWBZ groepsbegeleiding valt sinds 1 januari 2015 onder de nieuwe Wmo.
- 2. Deze gegevens zijn op basis van de meest recente stapelingsmonitor (CBS 2012). Het verschil in gebruik van de regelingen door huishoudens over de jaren heen is gering.

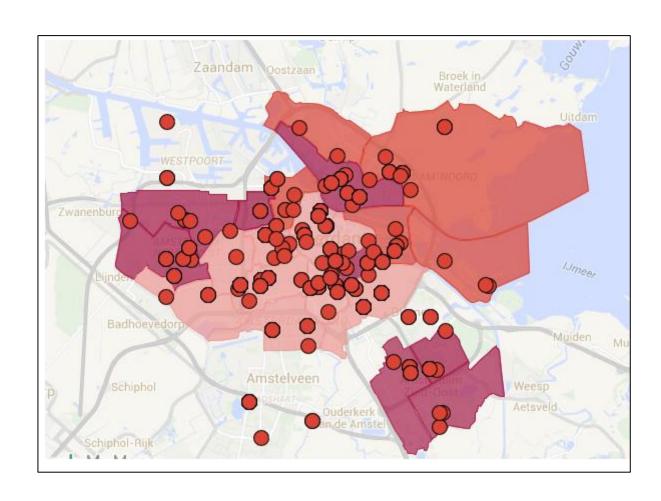
X Vraag en aanbod dagbesteding

X Concentratie aanbod ligt rond centrum, buiten het centrum ligt ook een grote vraag

Mensen met een dagbesteding als % van de beroepsbevolking

- 1-2%
- 0,7-1%
- 0-0,7%
- dagbestedingsaanbod

^{* 6} bollen vallen buiten de kaart. 3 in het westen en 3 in het noorden.

4. ANALYSE: HOE VERLOOPT DE DIENSTVERLENING?

4e Taal & geletterdheid

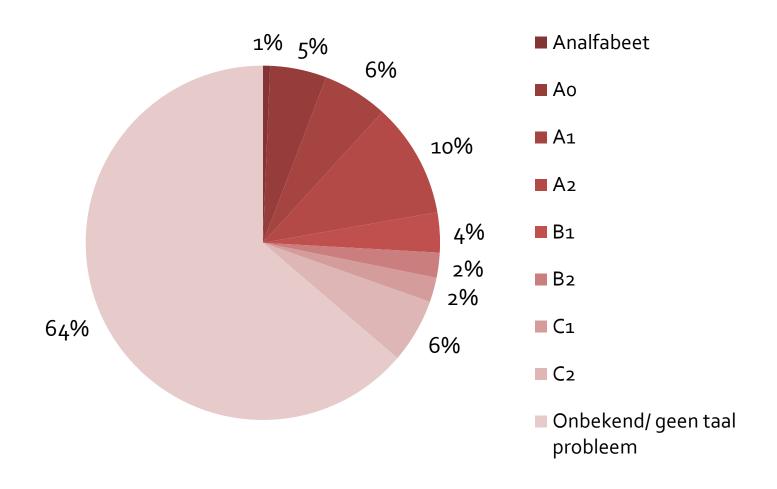
C2	U heeft geen enkele moeite om wat voor soort gesproken taal dan ook te begrijpen.
C1	U begrijpt de meeste gesproken taal, ook als het niet goed gestructureerd is en wanneer verbanden impliciet zijn.
B2	U kunt een uitgebreide conversatie, lezing en complexe argumentatie
	volgen mits het onderwerp redelijk vertrouwd is.
B1	U kunt de hoofdpunten begrijpen van een gesprek over persoonlijke zaken,
	familie, werk, school en vrije tijd.
A2	U kunt de meest voorkomende woorden en zinnen begrijpen die betrekking
	hebben op persoonlijke zaken (familie, boodschappen doen, werk).
A1	U kunt bekende woorden en eenvoudige zinnen herkennen, die uzelf en uw
	directe omgeving betreffen, mits men langzaam en duidelijk spreekt.
Ao	U kunt niet of nauwelijks Nederlands verstaan.
Analfabeet	U kunt niet of nauwelijks (technisch) lezen of schrijven. Ook niet in een andere taal.

X Taalniveau van de bijstandsklanten

X Van de bijstandsklanten scoort 12% op of onder taalniveau A1 (inclusief analfabeten)

BRON: RAAK, 27 oktober 2015

X Taalonderzoek onder bijstandsklanten

Conclusies

- 1. Van de bijstandsklanten is 22% op of onder taalniveau A2. 12% scoort A1 of lager (incl. 1 % analfabeten). A2 is het begrijpen van eenvoudige zinnen. In het inburgeringsexamen dient men niveau A2 te halen.
- 2. Van deze groep (op of onder taalniveau A2) is 62% vrouw.
- 3. Bij paren met kinderen is 44% op of onder taalniveau A2.
- 4. Onder de bijstandsklanten, die minder dan een jaar in de bijstand zitten, is dit probleem 2x zo klein (10%).
- 5. Vanaf 35 tot 46 jaar is het taalprobleem groter dan gemiddeld, namelijk gemiddeld 28%.
- 6. Stadsdeel Nieuw-west heeft 29% van de mensen uit de bijstand op of onder taalniveau A2, 27% Zuid-oost, 24% Noord, 22% West, 22% Oost, 14% Zuid en 11% in Centrum.
- 7. Buurten met hoogste & laagste % op of onder taalniveau A2 uit de bijstand:
 - Hoogste %: Bos en Lommer (36%), Slotervaart (32%), Geuzenveld (31%), Noord Oost (30%), Bijlmer Centrum (29%) / Bijlmer Oost (29%)
 - Laagst %: Centrum West (10%), Centrum Oost (12%) / Buitenveldert (12%), Zuid Noord (12%),
 De Aker (13%)

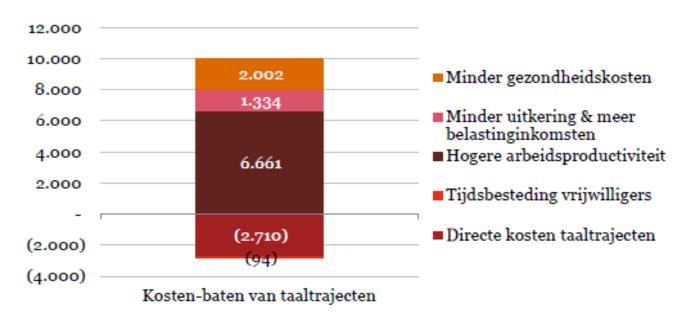

X Rendement taalcursus

PWC: een taaltraject levert gemiddeld €2,56 per geïnvesteerde

euro op

Figuur 1: Overzicht van maatschappelijke kosten en baten van de taaltrajecten van de gemeente Amsterdam per gemiddelde deelnemer (EUR)

Onderzoek van SEO:

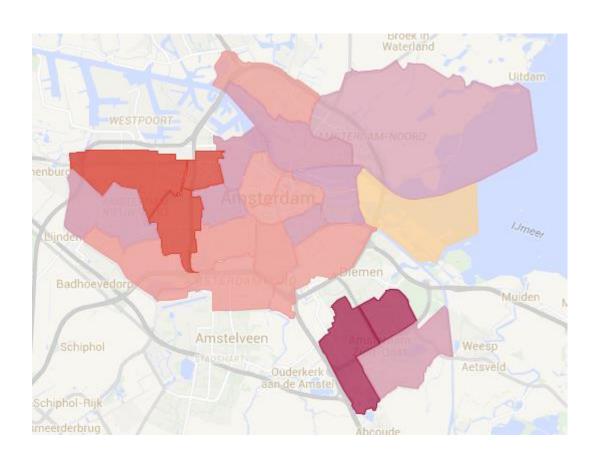
- Als alle huidige laaggeletterden in Nederland een cursus zouden volgen, zou dit de maatschappij 700 miljoen euro kunnen opleveren.
- Na het volgen van een taalcursus wordt de arbeidsproductiviteit van een deelnemer met € 985,- verhoogd.

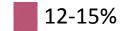
X Aanbod taalcursussen

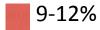

In Bijlmer Centrum en Bijlmer Oost hebben de meeste mensen een taalcursus gevolgd

Dichtheid deelnemers afgelopen 10 jaar naar inwoners

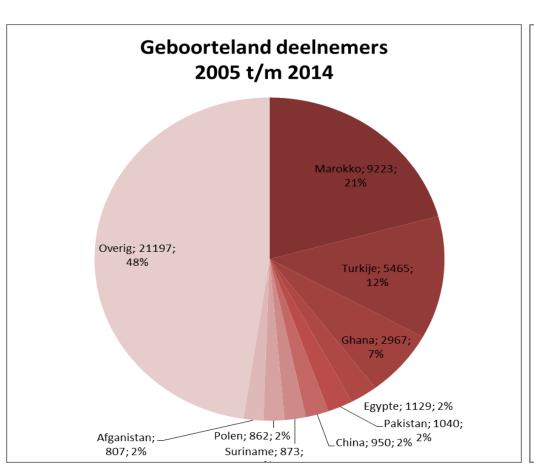

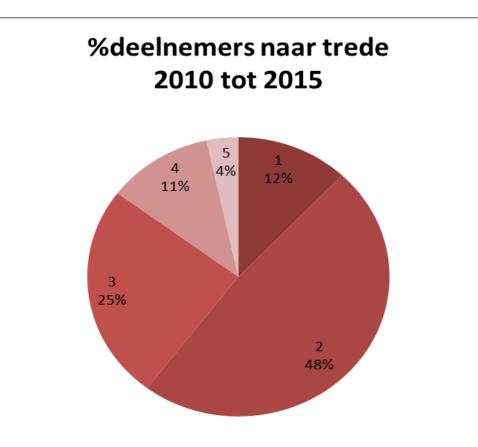

Etnische achtergrond deelnemers taalaanbod

21% van de deelnemers zijn geboren in Marokko, 48% van de deelnemers uit de bijstand komt uit trede 2

X Geletterdheid & Participatie

43% van de laaggeletterden zijn niet actief op de arbeidsmarkt

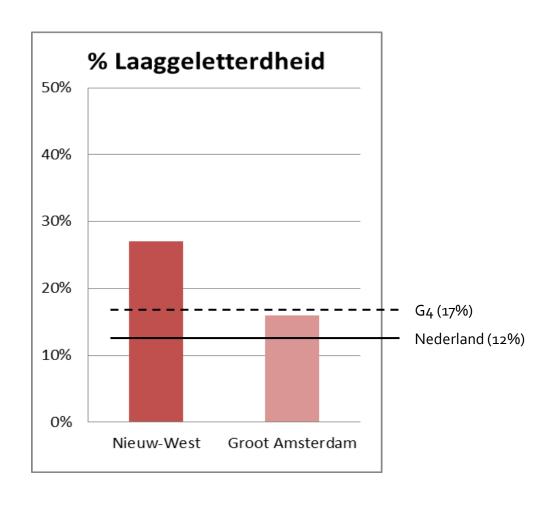
Onderzoek wijst uit:

- 43% van de laaggeletterden zijn niet actief op de arbeidsmarkt (inactief of werkloos)
- 11% van de recent werklozen is laaggeletterd
- 25% van de langdurig werklozen is laaggeletterd
- Een betere taalbeheersing zorgt ervoor dat mensen zelfredzamer,
 sociaal actiever en gelukkiger zijn

X Geletterdheid in Nieuw-West

In Nieuw-West is 27% van de beroepsbevolking laaggeletterd, in Groot Amsterdam is het gemiddelde 16%

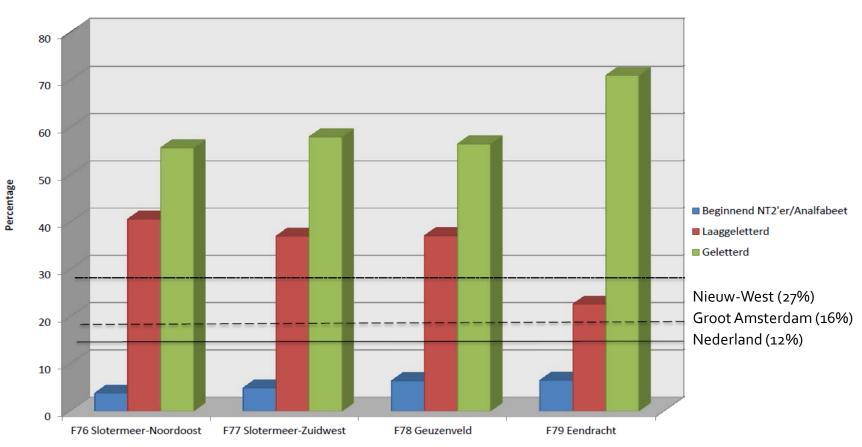

X Geletterdheid in Nieuw-West naar buurt (1)

In Slotermeer Noordoost is 41% laaggeletterd, in Slotermeer Zuidwest en Geuzenveld 37%

Scores Quick Scan Buurtcombinaties Ringzone Noord

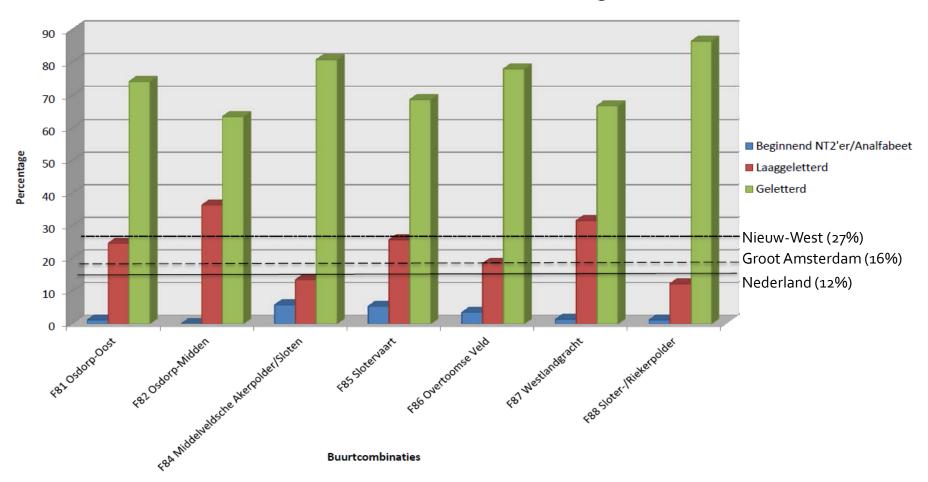

X Geletterdheid in Nieuw-West naar buurt (2)

In Osdorp Midden is 36% laaggeletterd, Westlandgracht 32%

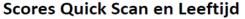
Scores Quick Scan Buurtcombinaties Ringzone Zuid

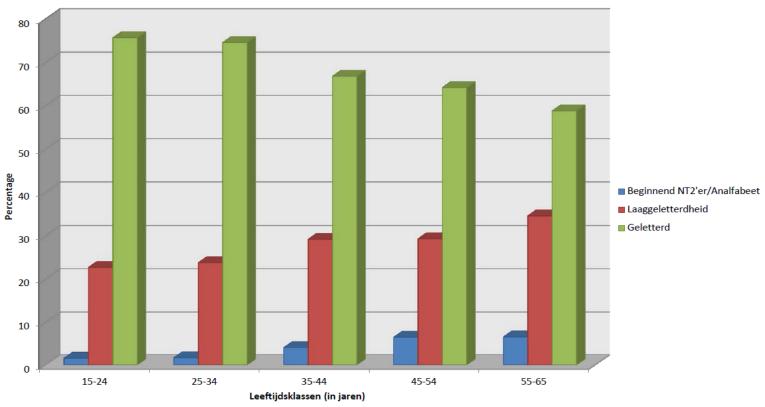

Geletterdheid in Nieuw-West naar leeftijd

Naarmate de leeftijd toeneemt, neemt het aandeel laaggeletterdheid toe

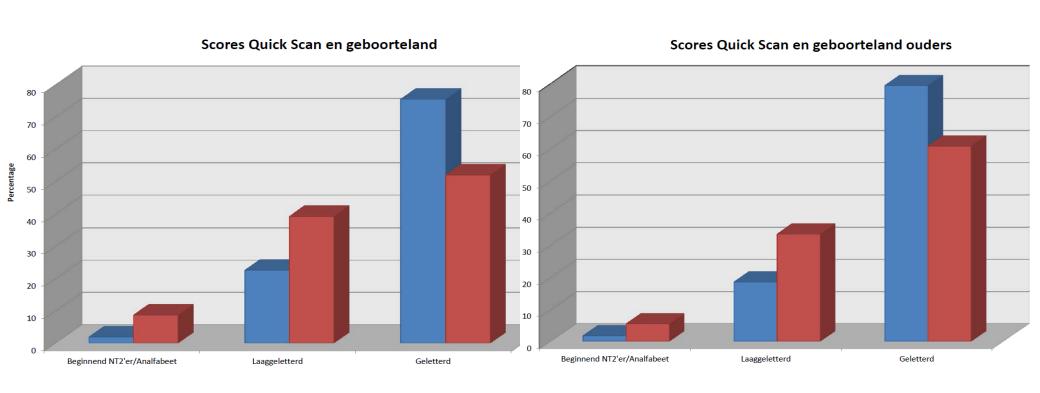
Uit verder onderzoek blijkt:

- → Verhouding laaggeletterdheid onder mannen vrouwen nagenoeg gelijk.
- → Veel meer laaggeletterde mannen in de leeftijdsklasse 54-65 jaar

Geletterdheid in Nieuw-West naar afkomst

Laaggeletterdheid laat bijna verdubbeling zien bij geboorteland (ouders) buiten Nederland

Uit verder onderzoek blijkt:

→ Verdubbeling laaggeletterdheid onder ouders geboren buiten Nederland met kinderen.

5. SPAARNDAMMERBUURT ANALYSE

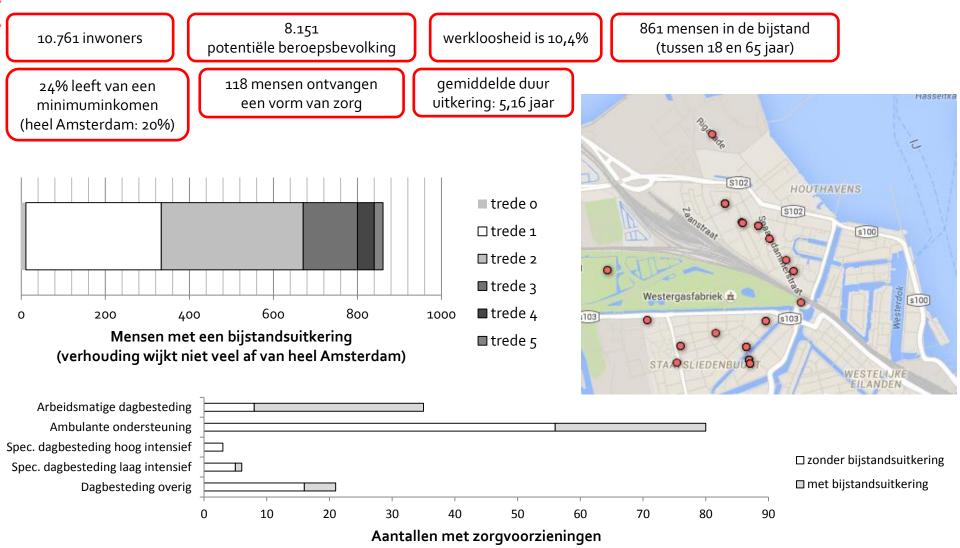

360° analyse Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt

Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt X Kerncijfers van de buurt

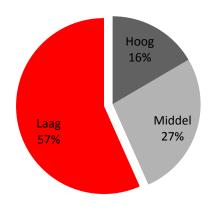

Wie zijn deze bewoners? Kenmerken

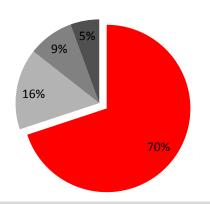
X 57% laagopgeleid, 70% alleenstaand zonder kinderen

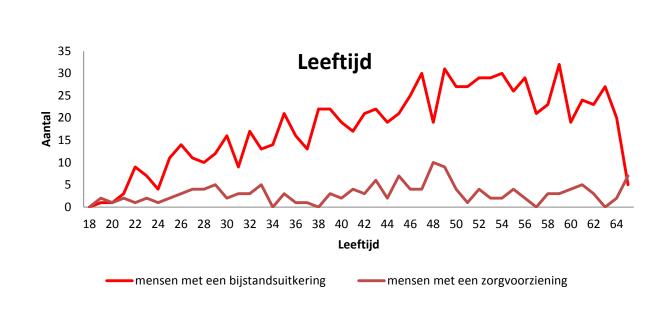
Opleidingsniveau

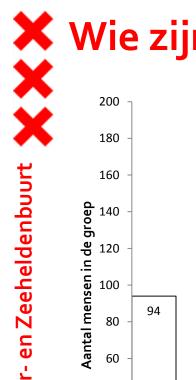

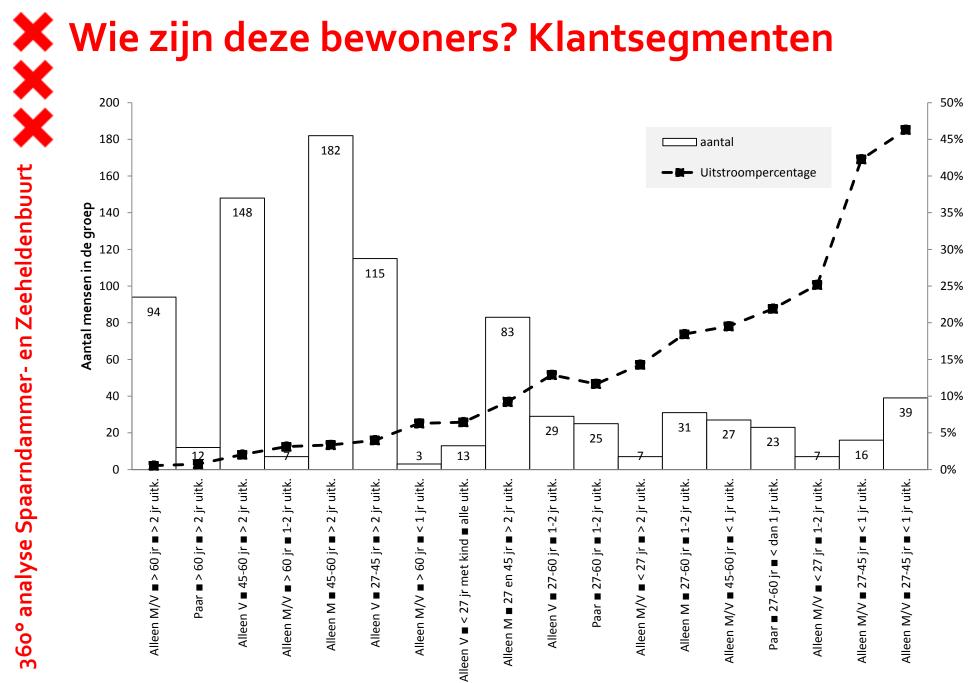
Soort uitkering

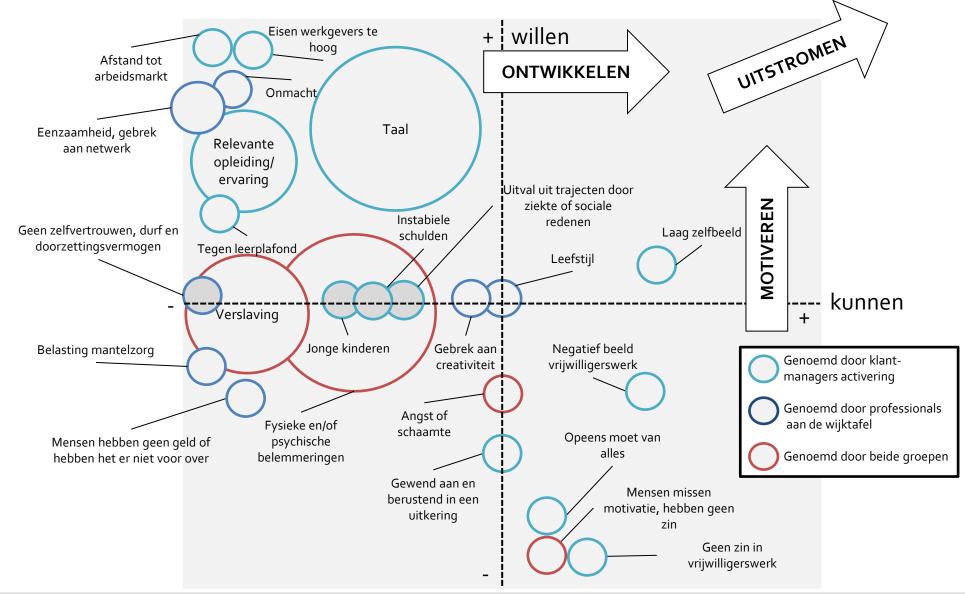

Uitstroom percentage van de groep

X Welke belemmeringen komen mensen tegen?

Grootste: taal, opleiding, fysieke of psychische beperkingen. Daarnaast werkervaring / opleiding

X Wat vinden bewoners in de buurt

Hoe verloopt de dienstverlening nu en hoe kan het beter?

Dienstverlening en randvoorwaarden

Er wordt veel geroepen om vrijwilligers, maar verantwoordelijkheden zijn onduidelijk (zowel bij professionals als bij bewoners)

De dienstverlening is heel erg slecht. Er is geen goede communicatie naar de buurt

Er is geen overkoepelende visie, beleid en richting, structuur ontbreekt

Het ambtelijk apparaat is ondoorzichtig en negeert wensen van burgers

Vrijwilligers niet kunnen of willen belonen is een drempel (waarvoor creatieve maar legale oplossingen zijn)

Dienstverlening en randvoorwaarden

Een stevige ondergrond/organisatie en (infra)structuur

Stevige, goed opgeleide, moderne projectleiders inzetten

Laagdrempelig en niet met theorie maar met praktijk werken

De rechten van vrijwilligers uitbreiden (scholing of cursus, vertrouwenspersoon, recht op arbeidskorting, alleenstaande ouder korting)

> Blijven werken aan- en deels verplichten van- ontwikkeling van schrijf/lees/administratie/spreekvaardigheden

De kennis van uitvoerende instanties is verouderd, welzijnsorganisaties bereiken de doelgroep onvoldoende

Onderlinge kruisbestuiving tussen organisaties ontbreekt

Het contact met sommige professionals is erg goed

Mensen weten niet bij wie ze moeten zijn, je moet er wel erg goed in zitten om het aanbod te begrijpen

Organisaties en professionals

Breng de subsidieregelingen, organisaties en doelen in kaart, los van ad-hoc budgetperikelen

Landelijk beleid staat experimenten toe om mensen van bijstand naar werk te brengen door de armoedeval via tijdelijke collectieve regelingen te 'omzeilen". Dit kan zichzelf terugverdienen. Laat dat zien.

Benut de sleutelfiguren uit de buurten

Aanbod

Het aanbod is breed, maar teveel gericht op zelfstandigheid, één op één begeleiding ontbreekt

Er is veel aanbod, veel vraag naar matchingsondersteuning

Er mist een laagdrempelige inloop waar mensen zich op hun gemak voelen

Aanbod is teveel versnipperd en er zijn veel vluchtige projecten, die niet beklijven

Een inloopspreekuur van politie / sociale / zorg woningbouw waar een gastvrouw de mensen welkom heet

Meer bekendheid van het aanbod

Ga naar bewoners toe en betrek actieve bewoners bij voorlichting

Professionals aan het woord

Er zitten risico's aan de manier waarop de begeleiding in Amsterdam nu geregeld is. Vooral mensen met lichtere beperkingen zijn hun begeleiding kwijtgeraakt, maar nog wel erg kwetsbaar. Zeker bij mensen met GGZ problemen zijn problemen vaak blijvend (latent) aanwezig. Zonder begeleiding ontstaan daar risico's voor terugval en verslechtering van de situatie.

Samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld welzijnsinstellingen zijn er nog niet voldoende (cliënten worden bv. niet 'warm' overgedragen waardoor het risico dat deze cliënten tussen wal en schip geraken reëel is). Het zou goed zijn om de samenwerking tussen dit soort partijen te versterken.

Vaak zijn door ondersteuning 1-op-1 aan te bieden juist ook hele goede resultaten te behalen, niet alleen doordat het kan helpen de situatie te stabiliseren, maar bijvoorbeeld ook doordat met dat beetje extra ondersteuning cliënten beter kunnen worden toe geleid naar passende vormen van dagbesteding/reintegratie/studie/werk.

Dat er minder professionele capaciteit beschikbaar is, leidt soms tot zorgen. Bijvoorbeeld over wat er gebeurt als de situatie van een cliënt escaleert. Tegelijkertijd zijn er ook positieve kanten. Doordat er minder professionele capaciteit beschikbaar is wordt er een groter beroep gedaan op de cliënten om zelf een actievere rol te nemen in de organisatie en uitvoer van activiteiten. Tot nu toe zijn de ervaringen hiermee positief.

Opvallende doelgroepen in de Spaarndammerbuurt zijn de GGZ doelgroep. Het buurthuis krijgt maar de druppel op de gloeiende plaat binnen. Daarnaast zijn ouderen en eenpersoonshuishoudens kwetsbaar, zeker als zij fysiek gehandicapt zijn en dus aan huis zijn gekluisterd. Daarnaast mensen met een LVB achtergrond. Veel mensen willen niet naar het buurthuis, omdat zij bijvoorbeeld in het verleden een nare ervaring hebben gehad.

Sinds 1 januari is het moelijker geworden. Er zijn minder professionals, dus de druk ligt meer bij vrijwilligers en die zijn er niet altijd. Mensen raken meer geïsoleerd. Mensen zijn gewend aan veel activiteiten die worden aangeboden. Er is veel behoefte voor ontmoeting, vooral bij kinderen, zeker omdat er veel kwetsbare gezinnen zijn.

Er komen ook mensen die vrijwilligerswerk moeten doen. Die druk werkt niet, veel mensen zijn daar (nog) niet aan toe. Mensen moeten vooral eerst hun eigen leven op orde krijgen. Het vrijwilligerswerk heeft ook een professionaliseringslag doorgemaakt, waardoor de vacatures lang niet altijd aansluiten bij deze kwetsbare doelgroep. Men wil dan meer structuur bieden, maar daar is de capaciteit niet voor. Er is genoeg aanbod, maar veel valt of staat bij de betrokkenheid van professionals. Professionals hebben weinig tijd om vertrouwen op te bouwen zodat een stap gezet kan worden.

De gemeente zou anders moeten communiceren en meer geduld moeten hebben. Essentieel is motivatie en doorzettingsvermogen. Dat hebben mensen niet altijd. Het moet niet te ingewikkeld worden, realistische ambities zijn belangrijk.

X Hoe lossen we volgens professionals de knelpunten op? Meer gevarieerde Meer passend aanbod GGZ Gerichte en participatieplaatsen aansluitende Meer passend aanbod VG aandacht Opleidingen, arbeidsplaatsen of vrijwilligerswerk met aandacht voor taal Regelen van Meer coulance Koppeling kinderopvang, bij eigen activiteiten in de ook voor bijdragen buurt Luisteren

OV gratis

maken of

vergoeden

door de

gemeente

naar zorgen

van

werkgevers

Vergroten sociaal

netwerk

Netwerk

Gemeente

Zorgsafari

Specifiek aanbod voor

360° analyse Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt ouderen op het vinden Continuïteit van werk Extra begeleiding op activiteiten Samenwerking vrijwilligerswerk verbeteren (vooral tussen Vinden van vrijwilligers Maatjes voor werk en Weten waar welk zorginstanties) begeleiding aanbod is en hoe je daar komt Genoemd door klantmanagers activering In gesprek met Genoemd door professionals werkgevers Verlagen eigen aan de wijktafel over bijdrage succesverhalen Genoemd door beide groepen kinderopvang De "visstal" (informele netwerken) BRON: Enquête klantmanagers Activering Gemeente Amsterdam, selectie stadsdeel West (n=6), 17 juni – 17 augustus 2015 gecombineerd met resultaten

vrijwilligers

werk

Vergoeden

van

opleidingen

met kansen